

ВИКИ БАУМ
ТОВА, КОЕТО МЪЖЕТЕ НЕ
ЗНАЯТ

Превод от немски: Илина Иванова, 1992

chitanka.info

ВТОРНИК. ТОЙ

По време на танца Франк внезапно погледна часовника си.

— Още двадесет минути — каза и почувства как лекото ѝ тяло внезапно натежа.

Той се вгледа в нея. Нямахше нищо изкуствено. Много по-ниска от него, с блестяща пепеляворуса коса.

Евелин промълви нещо, но саксофонът заглуши думите ѝ и тя повтори по-високо:

— Още двадесет минути и аз никога вече няма да ви видя.

„Колко са сантиментални немките“, помисли си Франк, притискайки я по-близо. Тя вдигна глава и го погледна. В този миг се почувства неловко: „Бях много предпазлив, много...“ — Помъчи се да намери думата, за да определи това свое усещане, но не можа...

В десет и четиридесет и пет влакът тръгваше за Париж.

Танцът свърши, но Евелин още за миг остана в прегръдките му. Макар и несъзнателно, той отърси леката следа от пудра по девера на смокинга си. На дансинга имаше около двадесет двойки — твърде много за размерите на помещението. Присъствието на толкова много хора го нервираше и Франк предложи на Евелин да вдъхната чист въздух.

От малкото езеро появаше хлад и това му напомни за Южна Каролина.

— Искате ли да се разходим? — предложи той.

Тя го последва мълчаливо. Двамата вървяха към мястото, където преди осем дни се срещнаха за първи път.

Преди седмица Джордж го замъкна в клуба, уверявайки го, че берлинските момичета имат много по-хубави фигури и говорят английски много по-добре от нюйоркските. Думите му се оправдаха донякъде. Пред него се изправи жена, излъчваща здраве и добро настроение. Тя се хареса на Франк от пръв поглед, очите им се срещнаха заговорнически. След това го запознаха с друга жена — Мериан. И двете играеха много добре, а той не обичаше някой да е над

него — това влияеше на самочувствието му. Но именно Мериан бе тази, която препоръча приятелката си Евелин като подходяща партньорка.

Всичко започна с типичните за мъжкото любопитство въпроси: „Каква е всъщност тази жена? По-различна ли е, когато я целуват, когато е гола, когато се отдава?“ Тя не спадаше към типа жени, при вида на които мъжът веднага си помисля за леглото — желанието идваше по-късно, след първата целувка. Това му се случи само преди пет дни в едно такси.

На третия ден беше поканен на „пти дежбоне“ — коктейл в „Адлон“. Там се запозна с мъжа на Евелин — изглеждаше на около тридесет и пет години, със слаба гъвкава фигура и любезни очи, които гледаха разсеяно наоколо. От пръв поглед си личеше, че Дросте е човек на място, но тъй като не говореше английски, Франк бързо се отдалечи.

Присъствието на съпруга въпреки светския му вид направиха Франк предпазлив и той се пазеше да не оказва на Евелин повече внимание, отколкото на другите жени. На другия ден сутринта към девет часа тя му телефонира, за да го попита дали не ѝ се сърди.

— Да се сърдя? Какво искате да кажете? — каза, като се засмя учуден. Без да му отговори, тя затвори.

А сега бе последната вечер и оставаха още дванадесет минути. Те стояха на игрището за тенис и разговаряха.

— Надявам се, че пътуването ви ще е приятно — учтиво каза Евелин.

— Уверен съм. Благодаря. Ще ви пиша от Париж — той знаеше, че на жените се харесва да получават писма.

— Не, моля, не пишете.

— Защо?

— Искам да съм спокойна — каза Евелин.

Франк се питаше какво всъщност харесва в тази жена, но не намираще никакъв задоволителен отговор. Те вървя ха към езерото по посипаната с пясък пътека, между грижливо окосените ливади. Тук беше съвсем тъмно, а оттатък езерото в къщите блестяха светлинки.

Внезапно тя потрепери.

— Студено ли ви е?

— Не.

Стояха под върбите, Франк протегна ръка в тъмнината и мълчаливо я прегърна, потръпвайки, когато устните ѝ най-после се разтвориха. Очите му свикнаха с мрака и той различи очертанията на малката съблекалня. Пипнешком намери бравата и двамата влязоха вътре. Заведе Евелин до скамейката в дъното, зацелува я лудо и не се учуди, като почувства биенето на собственото си сърце. Ръката ѝ се плъзна под смокинга му и се спря на гърдите му. Като Лидия — помисли си в полузабравата.

Лидия, девойка с маслинен кожа и черна, къдрава коса, прислужница в къщата на дядо му в Нови Орлеан, беше неговото първо приключение. Нито в една от многобройните любовни авантюри не можа да намери очарованието на първата, пълна със съзнание за вина, забранена прегръдка. Сега страстната наивност на Евелин му напомняше това.

Направи движение, което накара ръката ѝ бързо да се отдръпне от полудялата му гърд.

— Сега трябва да си вървите — прозвуча гласът ѝ от тъмнината.

— Невъзможно! Не мога... — задъхано отвърна той. Почака, но Евелин не се обади... отстъпваше мълчаливо.

— Елате с мен в Париж! Моля ви... направете го заради мен.

— Немислимо е.

— Защо? Париж е близо. Може да се върнете със самолет...

Евелин отвори вратата. Лицето ѝ беше като бледо петно в мрака.

— Сбогом! — каза тя на немски.

Той приглади косата си несъзнателно. Кипежът на кръвта му утихваше и сърцето отново я изтласкваше с бавни тласъци, Франк погледна светещия циферблат на часовника си. Извади цигара, запали я и при светлината на кибритената клечка погледна отново стрелките.

— Дявол да го вземе! — промърмори, тръгвайки подир Евелин.

— Вървете напред — каза тя и затвори вратата след него.

Обзе го съжаление към нея. Беше трогателна в бялата си рокличка и с особената усмивка, играеща на устните ѝ. Поиска му се да я прегърне отново, но тя се освободи и го тласна леко напред по тясната пътека. В тъмното, откъм клуба, се чуваше музика.

В малката зала, която пресякоха, имаше няколко двойки. С кимване на глава Франк се сбогува с неколцина познати. В едно от стенните огледала опита да се огледа, тъй като не беше уверен дали

косата му е в ред. Евелин изглеждаше спокойна и сънлива. Нищо в нея не издаваше неловката сцена, разиграла се току-що в съблекалнята.

Едва сега му направи впечатление, че на лицето ѝ има лунички. Изглеждаше по-бледа от обикновено, устата ѝ му се стори по-голяма, а очите по-тъмни.

— Господин Дейвис иска да се сбoguва с тебе — каза тя и застана зад стола на мъжа си в залата за игра. Дросте остави картите и стана учтиво, мъчейки се да намери правилния английски израз за довиждане.

— Аувидерзеен! — каза Франк, като употреби една от петте немски думи, които знаеше, и стисна ръката.

— Кой ще закара Дейвис на гарата? — попита Мериан, стоейки в ъгъла с чаша портокалов сок.

— Ще взема такси от Шарлотенбург.

— Глупости. Аз ще ви закарам — каза Мериан.

— Благодаря ви. Да не губим време.

— Тогава по-бързо. Ще дойдеш ли с нас Евелин?

— Не зная — прошепна тя и погледна мъжа си. Ръката ѝ лежеше на облегалката на стола му, а той изглеждаше задълбочен в картите си.

— Ландесгерихтератът не възразява. Хайде, Дейвис, да вървим. Гостът трябва да бъде почетен колкото и да е отегчителен — каза Петер Пантер. — Хайде!

Автомобилът на Мериан беше спрял на посипаната с чакъл алея до входа на клуба. Те се настаниха в него, Франк между двете жени.

— Евелин изглежда много уморена — каза Мериан. — Вие я преуморихте. Американското темпо не е за нея.

— Глупости, Мериан — обади се Евелин, сгушена в ъгъла си.

— Може би е скрила от вас, че трябва да се отнасяте предпазливо с нея. Изтощена е от раждането на наследника. Оттогава не се е възстановила напълно и ландесгерихтератът има основание да е загрижен за нея.

— Вие имате дете? — учудено попита Франк.

Евелин кимна, а Мериан отговори вместо нея:

— Двама луди немирници, измъчващи до смърт майка си, но въпреки това ги обожавам.

Тя рязко сви на един завой.

— Аз се отнесох с госпожа Дросте крайно предпазливо... нима не е така? — попита Франк. Мислите му прескочиха от децата на Евелин върху мъжа ѝ.

— Каква е тази чудна титла, с която се обръщат към господин Дросте? — попита той.

— Ландесгерихтерат, сър. В тази страна това означава върховен съдия, Дросте е един от най-младите между тях и пред него се очертава блестяща кариера.

Франк замълча, Евелин тайно потърси ръката му.

— Жалко, че се налага да заминете така скоро — каза Мериан. — Какво налага бързото ви връщане в Париж?

— Обикновено нещо — сделки.

— Какви сделки, ако смея да попитам? Може би вие сте един от онези знаменити индустриални магнати, за които пишат такива невероятни истории във вестниците? — попита Мериан.

Франк не можа да сдържи смеха си.

— Далече съм от това. Търгувам с портокали, но не обсъждам делови въпроси с дами — и той леко стисна ръката на Евелин.

— Сделките са единственото нещо, което е интересно в мъжете — добави Мериан.

Самата тя беше архитект и се отдаваше с любов на своята работа.

В този момент автомобилът спря неочаквано и Франк за малко не падна от седалката. Евелин изпусна ръката му, но не каза нито дума. Той бързо погледна часовника на ниското здание на гарата. Евелин излезе от автомобила, Франк я последва. Един полицаи им направи знак да минат, отзад едно такси свирна с клаксона си. Мериан дръпна Евелин назад в автомобила.

— Ако не тръгнем веднага, ще предизвикаме скандал! Сбогом, Дейвис. Весело прекарване в Париж и успех в сделките! — извика Мериан. — Не може да ви придружим до вагона. С вечерните си тоалети ще направим сензация. Затвори вратата, Евелин.

Франк протегна ръка в автомобила. Шофьорът на таксито започна да ругае и един човек с вид на чиновник се засмя. Последното му впечатление бе, че ръката ѝ е студена като лед и не отвърна на стискането му. Колата набра скорост и се скри зад ъгъла.

Франк извади билета си и бързо влезе в гарата. Салонът беше залят от онази болезнено жълта светлина, която прави всички гари по

света тъжни места. Показаха му стълбата към перона. Лицата на хората, чакащи влака, изглеждаха бледи. Те се обърнаха към него така, сякаш човек в смокинг е невиджана гледка за тази станция. Обзет от нетърпение и неудовлетвореност, Франк започна да крачи напред-назад. Изведнъж почувства и умората. В този миг влакът пристигна.

Намери купето и доволен го огледа. Портиерът на хотела беше изпълнил задълженията си — багажът му се намираще тук, а леглото го чакаше оправено.

„Най-напред ще поспя“, помисли си той.

Франк спадаше към хората, чийто сън не се нарушава дори и при пътуване във влак. В купето имаше малък умивалник. Въпреки освежилата го вода продължи да изпитва същата неудовлетвореност и не можеше да си обясни причината. Всичко, взето заедно, го караше само да се радва, че напуска Берлин. Тук всеки чужденец си оставаше чужденец, докато в Париж той и много като него се чувстваха като у дома си. Опита се да премахне лошото настроение с цигара, но това не му помогна. С известно усилие дръпна завесата настрана и погледна през прозореца. Влакът минаваше през борова гора. Франк легна на удобната кушетка, взе чантата си и извади няколко книжа. Среца с фарер. Имаше му пълно доверие, французите разбираха от числа. Те действаха въз основа на тях, а не въз основа на рекламата. С Гобен от Съюза на вносителите на плодове щеше да бъде по-трудно. Ако успееше да подбие испанците с два цента на сандъче, сделката ще е сключена. Трябваше да предвиди й плащането на високото френско мито и едновременно с това да продава по-ниско на конкурентите си. Франк почувства, че му се спи, за да пресмята ясно, остави книгата настрана и угаси осветлението.

Числа, кръгове, мрежи се мяркаха пред затворените му очи. „Евелин“, помисли си и отново почувства неудовлетвореност. Нервите му се опънаха, дори кожата му започна да се свива. Спря да диша и се опита да си я представи. Пред затворените му очи се появиха различни лица, които бе срещнал по време на късия си престой в Берлин: Мериан, юристът от съюза на овощарите, портиерът на хотел „Адлон“, момчето, което събираше топките за тенис в клуба, полицаят пред гарата. Лицата, гласовете, числата, звуците — всичко се сля в едно, образувайки калейдоскопа на големия град. Единствено образът на Евелин се изплъзваше от паметта му.

Само за миг мускулите му се напрегнаха и се отпуснаха отново.
— Дано утре Марион не ме помъкне веднага в някой от онези ужасни френски театри — помисли си, заспивайки.

ВТОРНИК. ТЯ

По време на танца Франк погледна часовника си.

— Още двадесет минути — каза той.

Около минута Евелин не виждаше нищо. Цялата зала плуваше пред очите ѝ. „Това е като смъртта“, помисли тя неочаквано. Като смъртно наказание очакваше минутата, в която Франк ще я напусне. Все още не си представяше какво би станало, когато си замине.

„Още двадесет минути и аз никога вече няма да ви видя.“

Оркестърът на малката сцена сякаш долови мисълта ѝ и я повтори в звуците на саксофона... и аз никога няма да ви видя... никога вече няма да ви видя...

Евелин почувства виене на свят. Лекарят я предупреждаваше, че не трябва да танцува. Отдавна вече не чувстваше твърда почва под краката си. Притисна се силно до Франк, така че цялото ѝ тяло го усещаше, и само за миг облегна глава на рамото му. „Но защо плача, след като се чувствам щастлива?“, питаше се Евелин. Замига, за да премахне сълзите от очите си и да го види отново. „Ти не знаеш, че ще умра, когато всичко свърши“, новата ѝ мисъл я плашеше. За Франк всичко се струваше леко, всичко беше удоволствие, любимото ѝ същество не знаеше и не разбираше от трудности. Оркестърът млъкна. Никога вече... никога вече... Никога вече няма да танцувам с теб. Никога вече няма да те видя. Гърлото ѝ се стягаше от неизплакани сълзи, Франк я улови под лакътя и я изведе от залата. Стараеше се да върви изправена, за да не забележи, че ѝ се вие свят.

На терасата беше по-прохладно и там се почувства много по-уверена. Франк заговори за Южна Каролина. Думите ѝ звучаха и чуждо, и романтично. С учудване и възхищение предчувстваше, че този човек е дошъл от далечен край, за да преобърне целия ѝ живот, да го изпълни с щастие, след което ще я напусне.

— Искате ли да се разходим? — каза той.

— Кога заминава вашият влак? — попита и добави: — Надявам се, че пътуването ви ще е приятно.

Недопустимо беше да каже „обичам ви“. Имаше нещастieto да живее в епоха, в която не бе прието неща от подобен род да се казват така директно. Игрището за тенис беше пусто и ярко осветено. Стояха като на сцена пред погледа на всички хора на терасата. Обзе я лудото желание да се усамоти някъде с Франк, някъде в мрака и тишината. Той навярно почувства желанието ѝ, защото я поведе по алеята към брега на езерото. Там беше съвсем тъмно. Евелин знаеше, че Франк ще я целуне, и чакаше това с нетърпение и страх. Два пъти вече я бе целувал — един път в таксито, втори път в къщата на Мериан извън града. Целувките му сякаш я преобразяваха — от тях ставаше диво, беззащитно, съвсем непознато същество, което като че ли сега се раждаше.

Евелин знаеше твърде малко за любовта. Не вярваше в съществуването на подобно чувство, въпреки че така много се говореше за него. Четеше във вестниците за престъпления, извършени от любов, знаеше, че мъжът ѝ съдеше хора, извършили убийство от любов. Книги, драми, опери — всичко бе наситено с любов. За нея любовта беше чисто и просто въображение. Не се съмняваше, че обича мъжа си и че той също я обича, но помежду им нямаше онези страстни преживявания, за които четеше или слушаше винаги когато става дума за любов. Понякога, наблюдавайки приятелките си, сълзите им и сцените на страдание, ѝ се струваше, че всички играят игра, на която в никакъв случай не трябваше да гледа на сериозно, защото според нея залозите имаха единствено стойността на жетони за игра.

Така мислеше до запознанството с Франк Дейвис. Всичко, което до този момент приемаше за измислица, се превърна в реалност.

— Колко време ще останете в Берлин?

— Шест дни. Може и седмица.

Една седмица. Новородена любов, появила се на бял свят със собствената си смъртна присъда. Седмица любов на Южното море можеше да бъде вечност, но седмица любов в Берлин — с познати, тенис, коктейли, бридж, празни приказки в клуба, такива дни отлитаха, превръщаха се в пустота, в ненаситно желание да останеш насаме, за да изкажеш всичко, да го почувстваш, те причиняваха болка. Целувка в такси, отронена по телефона дума, танц — единствено това облекчаваше живота на Евелин. Но най-силното ѝ желание беше

изключено. Да можеше поне веднъж, един-единствен път да заспи на рамото на Франк вместо на рамото на Курт, поне веднъж...

Когато Франк я заведе в съблекалнята, тя се почувства по-добре след онова виене на свят, в което премина вечерта. Нещо я караше да бъде нащрек. Спомни си за момичетата — слугини, които заварваше да се прегръщат с мъже по праговете на стълбите. Усети и мириса на мокри бански костюми, влажни рогозки и нагрятото от слънцето дърво. И скамейката, на която я притегли Франк, беше влажна. Водата се просмукваше в тънката ѝ рокля. Желанието му я порази. Беше дръзко, лишено от всякакво достойнство.

— Не, не така... защо по този начин... — искаше да прошепти.

Събра силите си и рязко се изтръгна от ръцете му. Не, това не беше онова, за което копнееше.

— Сега трябва да си вървите — каза тя и пипнешком намери бравата.

След себе си в мрака на съблекалнята чу тежкото дишане на мъжа.

— Слушайте, елате с мене в Париж...

В неочакваните му думи, казани шепнешком в мрака, се съдържаше цялата лудост, цялото чудо, наречено любов. Въпреки всичко Евелин не можа да сдържи усмивката си. Напипа бравата и я дръпна. Зави ѝ се свят още щом излезе на чист въздух. Усети и звъntenето в ушите, и парализиращото я чувство на безпомощност, предвестник на припадъците, от които страдаше след раждането на второто си дете. Облегната на вратата, тя вдигна ръце към небето, сякаш търсеше помощ отгоре. „Сега всичко свърши“, помисли си Евелин. Испита и онова странно чувство, напомнящо ѝ раждането — усещането надвишаваше силите ѝ, беше повече, отколкото можеше да понесе.

— Сбогом! — каза тя.

Франк излезе от съблекалнята и Евелин го пусна да мине пред нея. Той приглади косата си и се усмихна. Не искаше да види лицето ѝ, защото не можеше да овладее нито сълзите в очите си, нито потръпващите си устни.

— Вървете напред! — почти като заповед прозвучаха думите ѝ.

Но той все още стоеше до нея и палеше цигарата си. Само един миг — на светлината на кибритената клечка можеше да види отново

лицето му, любимото лице...

Когато минаваха през залата за танци, ѝ се струваше, че всички двойки виждат какво преживява. Опасяваше се, че ще падне в несвяст, когато стигна до стаята за бридж и коректният и възпитан Франк ѝ отвори вратата, правейки ѝ път да мине.

Първото нещо, което видя, бяха очите на Мериан.

Гледаха я въпросително и с известна насмешка. Мериан, в огненочервената си рокля, стоеше в един ъгъл и пиеше портокалов сок. Евелин все още я наблюдаваше, когато ѝ причерня пред очите. „Ще падна в несвяст“, помисли си ужасена. Направи няколко крачки към мъжа си, по навик протегна ръка, за да намери опора в рамото му. Намерила се до него, веднага почувства познатата близост, която я закриляше. Пелената пред очите ѝ започна да изчезва и тя отново видя стаята. Усетил на рамото си ръката на Евелин, Курт се обърна и въпросително я погледна.

— Господин Дейвис иска да се сбогува — чу собствения си глас. Прозвуча ѝ неестествено и отдалечено дори за самата нея.

Последваха ръкостискания, поклони, размяна на английски и немски думи.

Някъде отдалеч чу гласа на Мериан. Отначало не разбра. Постепенно въпросът достигна до съзнанието ѝ.

— Не зная — безпомощно отговори и погледна мъжа си. Не, виждаше се, че Дросте няма нищо против да отиде с тях на гарата. Със слаба усмивка прие тези последни минути.

Мериан вече ги водеше през градината на клуба към автомобила, говорейки оживено. Навярно нямаше да могат да разменят с Франк нито дума. Впрочем нямаше какво да си кажат. Думите са фалшиви, те само скриват действителността. Мериан продължаваше своето бърборене, но Евелин знаеше, че не ѝ липсва такт. Сигурно го правеше нарочно. Говореше за слабото здраве на Евелин, за децата ѝ, за трудното раждане на Берхен. Автомобилът вече минаваше по Халензее. Мериан вземаше завоите доста рязко и всеки път Евелин се притискаше до Франк. Последните минути изтичаха.

Франк погледна часовника си. Тя напипа ръката му и мушна своята в нея. Ето я и гарата. Колко скоро се свърши всичко.

Страшното беше, че последното сбогуване потъна в суматоха от баналности. Носачите, стражарите, пътниците, колите — всички се

люлееха в бледожълта светлина. Лицето на Франк се криеше в сянката на дърветата такъв го запомни в последния миг. Когато се обърна, за да погледне през задното стъкло на автомобила, той стоеше с вдигната за сбогом ръка. Продължи да стои там, когато Мериан сви зад ъгъла.

— Славен младеж — отбеляза Мериан след известно мълчание.

— Да.

— Типичен американец.

— Не зная. На мен ми се стори някак обикновен...

— О, да! Нашите мъже са по-умни, но не притежават тази жизненост, ако говориш за нея. Там в Америка всички са като Дейвис подобно на рекламните за масовото производство в хубави опаковки.

Мериан беше ходила веднъж в Америка, за да проектира на един милионер къща, която да бъде точно копие на къщата на германските му прадеди от Лъорах.

„Какво знаеш ти за него“, помисли си Евелин. Имаше усещането, че между нея и Франк има велика и неизмерима тайна и единствено тя го познава така както никой.

— Да? Какво каза? — отново попита, защото не бе чула последния въпрос на Мериан.

— Курт ми се вижда малко изнервен.

— Да?... Навярно... — неуверено и с известно раздражение отвърна Евелин. От няколко дни напълно забрави света, към който принадлежеше мъжът ѝ. — Може би делото не върви така, както би искал — добави тя.

— Но тази Руп е признала всичко. Цялото дело протича гладко, но е безкрайно отегчително. Вчера цял час седях в съда — продължи Мериан и Евелин я погледна учудено.

Освен към архитектурата Мериан имаше слабост и към психологията. Обичаше съдебните зали и бе привързана към Курт. Можеха с часове да стоят заедно и да разговарят. Евелин понякога казваше, че Курт ѝ е донесъл Мериан в зестра. След женитбата обаче Мериан поизостави съдията и се отдаде на Евелин със същото горещо приятелство.

Минаваха покрай Курфюрстендам. Двете ръце на Мериан бяха заети с кормилото.

— Моля те, запали ми една цигара — каза Мериан, посочвайки страничния джоб на вратата на автомобила.

Думата „цигара“ като че събуди Евелин от сън и болезнено ѝ напомни раздялата с Франк. Едва сега започваше агонията ѝ.

Посегна към страничния джоб, но намери кутията американски цигари, които Франк беше забравил. Около минута седя неподвижно със запалената цигара, чийто дим ѝ се стори като престъпна, забранена милувка.

Мериан с нетърпението на страстна пушачка очакваше Евелин да сложи запалената цигара в устата ѝ — това беше техен стар навик, — когато видя цигарата да пада на пода, а самата Евелин, почти в безсъзнание, назад.

Евелин страдаше от припадъци след раждането на Берхен. Припадаше без каквато и да е явна причина и едва след много време с много усилия успяваха да я свестят. Лекарят смяташе, че се дължи на преумората, на слабостта ѝ като последица от тежкото раждане. Съветваше я да си почива, да избягва вълненията и грижите. Евелин водеше именно такъв живот — спокоен и защитен.

Мериан натисна спирачката и автомобилът рязко спря. Тялото на Евелин се отпусна на седалката, но сътресението не я свести. Мериан я разтърси, помилва я по челото, но безуспешно.

— Може да продължи дълго — мърмореше угрижено. — Не мога в такъв вид да я заведа при Курт.

Евелин бе в несвяст. Устните ѝ бяха безкръвни, но се усмихваха така както никога не са се усмихвали дори и когато беше в съзнание. Мериан се пресегна и взе цигарата. Внезапно приближи горещия ѝ край до ръката на Евелин. Тогава тя дойде на себе си.

— Ето до какво водят танците — с укор каза Мериан.

Евелин не виждаше смисъл да се оправдава. Черният облак я обзе и тя с радост му се предаде. Причиняваше ѝ къса и много приятна смърт. Съзнанието, че Франк замина, ѝ причини болка, надвишаваща силите ѝ. Припадъкът я спасяваше, предоставяше ѝ възможност да избяга от агонията.

— Моля те, не казвай нищо на Курт.

— Разбира се, няма... — отвърна ѝ Мериан.

— Моля те — продължи Евелин, когато минаваха по насипалата с чакъл алея, — нека се отбием за минута при езерото.

Заобиколиха зданието на клуба и спряха до съблекалнята, без да говорят. Беше съвсем тъмно, светеше единствено небето, същото онова

небе...

— Можем вече да се връщаме — най-сетне каза Евелин.

Оркестърът си беше отишъл, но един добродушен член на клуба свиреше на пианото за няколкото двойки, които като че ли не можеха да се откъснат от танца.

В крилото до камината, с гръб към танцуващите, Курт Дросте задълбочено разговаряше със знаменития хирург, професор Зенфтенберг.

Съдията не забеляза влизането на жена си. Едва когато се приближи до креслото и сложи ръка на рамото му, нещо, което правеше винаги, вдигна глава и я погледна.

— Това е въпросът професоре, това е истинският въпрос — повтори все още завладян от разговора.

— Евелин е уморена, трябва да я заведеш вкъщи — заяви Мериан, която стоеше до нея. Дросте бързо се обърна, взе ръката на Евелин и я притегли към себе си.

— Не си ли добре, мила — попита загрижено.

— Защо? Нищо ми няма — едва промълвиха бледните ѝ устни.

— Имаш уморен вид — забеляза Дросте. — Не трябваше да танцуваш.

— Заведи я вкъщи — заповяда му Мериан.

— Бих искала да остана още малко.

Престоят в стаята, в която бяха с Франк, ѝ доставяше болезнена радост. Думите все още витаеха във въздуха, фигурата му се очертаваше на вратата, лицето му се отразяваше в огледалото.

Дросте се сбогуваше със Зенфтенберг и с Мериан.

— В края на седмицата ще дойда, за да взема Евелин и децата със себе си извън града — обеща Мериан.

Евелин беше свикнала да се разпореждат с живота ѝ. След минута вече седеше в таксито на път за Вилмерсдорф, където живееше.

Дросте я прегърна и тя с благодарност се облегна на рамото му.

— Е, мила... — каза разсеяно, тананикайки си с уста хора на пилигримите от „Танхойзер“ — знак, че е погълнат от мисли за своята работа.

„Една гореща вана“, мислеше Евелин и това ѝ желание я обземаше все повече. Обичаше ваната, нейната топлина, облекчението, почивката и забравата. Още с влизането отиде в банята и нетърпеливо

завъртя крана. Водата беше гореща и тя въздъхна облекчено, защото затрудненията с топлата вода е едно от всекидневните неудобства на не толкова скъпото жилище за хора от средна ръка.

С учудване наблюдаваше тялото си. Струваше ѝ се ново, чувстваше тежест в коленете, изопване, почти болка в гърдите. Не знаеше как да овладее това непознато и неудовлетворено тяло. В безопасното си убежище Евелин потърси възможност да си спомни за Франк. Каза, че ще ѝ пише, но надали знаеше адреса ѝ. Курт влезе в банята и тя се намръщи. Държеше се сякаш е сам или поне такава впечатление ѝ направи. Търсеше четката си за зъби. Преди не беше забелязала, че в цялото жилище няма нито едно място, където би могла да се усамоти сама със себе си и със своите мисли. Несъзнателно взе гъбата и прикри гърдите си, но Курт не я погледна.

— Е, мила — каза, след като привърши с миенето, и се приближи до края на ваната. — Вечерите в клуба са безкрайно отегчителни — продължи, поглаждайки с върховете на пръстите си мократа ѝ ръка. — Зенфтенберг твърде зле играе бридж.

— Ще се къпеш ли? — попита Евелин. За първи път докосването на Курт ѝ се струваше неприятно, но от страх не помръдна ръката си.

— Не, само един студен душ — отвърна Курт. Пристрастието му към студената вода я изпълваше с ужас. Въздъхна и се приготви да излезе от ваната. Курт ѝ подаде хавлията. Гледаше я как се изтрива, но като че ли не я виждаше.

— Познаваш ли тази Руп? — неочаквано попита съпругът ѝ.

В този момент Евелин обличаше нощницата си.

— Какво впечатление ти направи? — с едва доловима строгост в гласа добави Курт. — Може би с този тон разпитваше и свидетелите.

Евелин сбърчи чело, опитвайки да си спомни госпожа Руп.

От няколко месеца я викаше винаги когато имаше пране или се налагаше основно почистване. Спомни си бледото ѝ лице с луничките, червеникавата коса.

— Имаше отекли колене подобно на всички чистачки — зарадвана от определения факт, останал в паметта ѝ, отвърна Евелин.

— Крала ли е?

— Боже мой... нима не знаеш какви са чистачките.

Беше факт, че в черната чанта на госпожа Руп се намираха неща, чието място съвсем не беше там. Спомни си скандала, който настъпи,

когато готвачката намери в чантата ѝ какво ли не — сапун, захар, будилник, два чифта чорапи. Оттогава не беше идвала. А сега я обвиняваха в убийството на свекърва ѝ, което самата признаваше. „Чудно нещо — мислеше намръщено Евелин, — всеки човек, дори госпожа Руп, има своя тайна.“ Струваше ѝ се, че от последната седмица насам разбира хората много по-добре.

Ненадейно осъзна защо госпожа Руп беше откраднала, а може би и убила. Просветлението ѝ я накара да се върне от коридора в банята, за да го сподели с мъжа си.

Курт току-що се беше съблякъл и стоеше под душа. Евелин търпеливо чакаше да спре шума на течащата вода, гледайки стройното му мокро тяло.

— Тя имаше много хубав мъж, когото обичаше твърде много...

— Кой? — попита Курт.

— Госпожа Руп.

— И сега го има — отговори съдията и започна да се изтрива.

Евелин излезе от банята и без да съзнава, тръгна по коридора, за да види децата си. Правеше го всяка вечер, преди да си легне.

Не запали лампите, страхувайки се да не ги събуди, но през стъклената врата проникваше светлината от преддверието. Както обикновено тригодишната Клерхен лежеше в креватчето си обърната наопаки — главата на мястото на краката, около ѝ имаше измачкани чаршафи и завивки. Евелин вдигна детето и го сложи на възглавницата.

В съня си Берхен издаваше чудновати звуци, пухтеше, свистеше като малко локомотивче, притискайки към бузките свитите си юмручета. Малкият ѝ син още я очароваше и тя не можеше да стои наблизо, без да усети щастието, пронизващо цялото ѝ тяло. Наведе се и допря устните си до влажната бузка, миришеца на мляко. За миг забрави своето нещастие, пустотата в живота си след заминаването на Франк. Отдръпна се и страхувайки се да не събуди детето, на пръсти излезе от стаята.

Минаваше полунощ. Курт не беше си легнал.

Евелин легна, като благодареше на съдбата, че е сама. „Да спя, само да заспя.“ Остави лампата да свети заради Курт и затвори очи.

Макар да жадуваше съня, пред нея се появи лицето на Франк, тъмната, блестяща коса, хубавото чело, върху което изпъкваше

понякога една жила — признак на нетърпение, вълнение, самообладание. Кожата му имаше златист отблясък.

— Такъв цвят на лицето може да се добие само в Калифорния. Аз притежавам портокалови плантации по крайбрежието...

— Да, представлявам странна смес — дядо ми и баба ми са французи, майка ми е от Нови Орлеан, баща ми е ирландец, а неговата майка произлиза от най-старите испански родове в Калифорния...

Евелин лежеше със затворени очи и си припомняше за какво бяха разговаряли. Изведнъж дишането ѝ спря. Ландесгерихтерат Дросте, Дюселдорфщрасе 47, жилище от четири стаи, принадлежащо на порядъчно немско семейство от средна ръка... и как можа да се случи всичко това след идването на Франк Дейвис от един непознат и романтичен свят...

— Плати ли сметката за газта? — попита Курт, който беше влязъл в стаята.

Евелин потръпна, сякаш можеше да долови мислите ѝ.

— Не — почти прошепна и добави: — нима можех?

— Ако продължим да отлагаме, ще ни спрат газта.

В момента ѝ беше все едно дали ще има газ или не и затова замълча.

— Е, нищо, мила — със смешна трогателност прозвучаха думите му в тъмнината.

— Уморена ли си?

— Да, много — отвърна Евелин.

— Е... лека нощ, скъпа.

— Лека нощ, Курт — Евелин се настани по навик по-удобно на ръката му.

Дълго време не можа да заспи, имаше толкова неща, за които да си спомня, за които да мисли. Например — децата, но Клерхен и Берхен са нещо различно. Те са мили, очарователни, но не е вярно, че променят нещо, когато жената обича. Не изпитвам угризение на съвестта, обичам ги, също и Курт, но не се упреквам за случилото се. Но всъщност нищо не се беше случило, нищо-нищичко не се беше случило...

И като облекчение в очите ѝ бликнаха сълзи.

— Още ли не си заспала, мила?

Дъхът ѝ спря, но отговор не последва „Не мога свободно дори да си поплача“, мислеше Евелин в отчаянието си. После чу как мъжът ѝ въздъхна и отново стана тихо.

ВТОРНИК. МЪЖЪТ

Дросте се спря на прага, опитвайки се да види Евелин. Различи я трудно сред танцуващите двойки. По навик търсеше с очи черната рокля, но тази вечер тя носеше бяла и прозрачна, падаща свободно върху стройното ѝ тяло.

Изглеждаше му уморена, имаше сънен вид, когато, танцувайки с американеца, мина покрай него. Съжали я, защото знаеше, че не обича да бъде сред много хора.

— Беше ме яд на тебе — каза на Мериан, която срещна в стаята за игра. Огнечервената рокля само подчертаваше изящната ѝ фигура.

— Какво направих този път, миличък?

— Смешно е, че толкова често ни мъкнеш в клуба. Уморително е и за Евелин.

— Но след усилието, което положих, за да те склоня да се запишеш, и внесената висока такса би било жалко да не посещавате клуба.

В действителност не мислеше така. Вноската беше твърде висока за заплатата, която получаваше Дросте. Мериан, напротив, беше получила първа награда за проекта си на един град-градина, осъществяването му също ѝ бе възложено. Живееше охолно и караше приятелите си да споделят начина ѝ на живот.

— Малко тенис, плуване и танци съвсем няма да навредят на Евелин, полезно е за нервите, вместо да си стои вкъщи и да слуша плача на Берхен — каза, улавяйки го под ръка, за да вървят заедно. — Да ти намеря ли компания за бридж?

— Благодаря, но без чужденци. Не бих могъл да играя при такива големи залагания.

Истината беше, че обичаше вечерите в клуба. Имаше възможност да си почине след уморителните часове в съда. Но след като настъпи седмицата на турнира по тенис, в клуба се появиха членове на

английската и американската колония на Берлин, дойдоха испанският посланик и турският консул.

Чужденците го притесняваха. Бяха твърде шумни, твърде безцеремонни и невероятно жизнени, с което караха останалите да се чувстват песимисти.

А Евелин не можеше дори от учтивост да каже „не“ на смешния, полуцивилизован американски простак, въпреки че не понасяше танците, тъй като вредяха на здравето ѝ.

Дросте бе ядосан и раздразнен, поради което нервно поглъщаше цигарения дим.

— Е, миличък, какво ти е? — попита Мериан. Познаваше го твърде добре, повече, отколкото той познаваше самия себе си.

— Беше ли днес в съда? — директно попита съдията.

— Не, нямах време, защо?

— Няма значение. Искях просто да поприказвам с теб за делото.

Мериан беше отдавнашна поклонница на всичко, което ставаше в съдебната зала. Две години преди женитбата му бяха любовници, след това станаха близки приятели, но навикът да посещава негови дела остана, а той от своя страна продължи да обсъжда с нея въпросите, които го вълнуваха.

— Е, разказвай — подкани го, сядайки пред камината.

— Отново тази Руп. Направи признание, че е отровила свекърва си — започна Дросте. — И въпреки това думите ѝ звучат неубедително. Не се съмнявам, че историята ѝ е върволица от лъжи, така както няма съмнение, че сега съм тук.

Дросте се замисли, а Мериан продължаваше да го наблюдава с интерес. Всичко в него беше изящно: фигурата, ръцете, главата, кожата, косата.

— Какво именно те тревожи, Пушел? — попита Мериан, назовавайки го със старото галовно име.

— При положение, че госпожа Дросте е невинна, дори и най-лекото наказание ще бъде тежко за нея.

— Но нали твърдиш, че си е признала? — не без известно учудване отбеляза тя.

— Да, вярно е — каза Дросте, все още погълнат от мислите си, след което стана и се отдалечи.

Изненадана, Мериан погледна след него, подсвирна тихо и тръгна да си потърси компания за бридж.

Без да съзнава, Дросте отново се озова в залата за танци. Раздразнението от неуспешния ден в съда се смесваше и с раздразнението, че си пропилява вечерта тук, в клуба. В този момент в съзнанието му ненадейно изплува споменът за една книга върху умишлените отравяния, съвсем убягнала от вниманието му, която държеше да прегледа веднага. С намерение да потърси Евелин и заедно с нея да се прибере вкъщи, при своите документи и справочници, влезе в залата. Тя обаче не беше там, но това не го подражни, защото вече не бе принудена да се мъкне с потящия се чужденец в претъпканата зала. И стоейки до вратата, Дросте забрави за нея. Пред очите му отново бе образът на госпожа Руп — разплута четиридесетгодишна жена, със суха червеникава коса и лунички по широкия ѝ плосък нос, със загрубели от работа ръце.

Беше винаги учтива, услужлива, готова да даде показания, за да ускори хода на бавно протичащия съдебен процес. Казани съвсем тихо, показанията ѝ бяха кратки, ясни и точни. Руп имаше четири деца и очакваше пето. Мъжът ѝ от половин година нямаше работа. Пред съда често заявяваше:

— Както вече казах, сигурно съм сипала наведнъж цялата отрова за мишки, за да настъпи най-после мир, защото със старата у дома беше истински ад, ад и нищо друго...

През последните нощи Дросте вземаше веронал, за да заспи и да пропъди госпожа Руп от мислите си. Делото се превръщаше в мъчение и за него.

— Чакай те на масата за бридж или може би ще ми доставиш удоволствие като танцуваш с мен? — думите на Мериан го върнаха към действителността.

— Знаеш, че не танцувам много добре.

Но тя стоеше твърде близо до него, червената ѝ копринена рокля се заплиташе в коленете му и без да може да устои, Дросте я улови през кръста и разсеяно започна да танцува.

— Твърде добре за един съдия — с лека ирония каза Мериан.

Ритъмът на танца сякаш му помогна да намери думите, с които да изкаже мисълта си.

— За съдията има два смъртни гряха — да пусне виновния на свобода или да накаже невинен. Не зная кой от тях е по-тежък за човек, чието призвание е да отстоява закона. В това дело аз чувствам, че ще извърша два гряха едновременно...

Мериан рязко спря да танцува.

— Но, за Бога, ако не е госпожа Руп, кой е могъл да го извърши?

— Уверен съм, че е дело на мъжа ѝ.

— Нима има улики, които ти дават основание да го подозираш?

— Не, никакви улики и това е, което ме влудява. Къде е Евелин? Отиваме си вкъщи.

— Остави жена си на мира! Държиш се с нея, като че ли си ѝ бавачка и това я прави несамостоятелна. По-добре ми разкажи всичко за тази госпожа Руп.

Дросте престана да танцува и започна да говори още преди да са излезли на терасата.

— Представи си, Мериан, те са седем човека в една стая в сутерена: мъж, жена, четири деца и свекървата. Когато са се оженили, вече е имала две деца от него. Работил е в магазин за месо и е бил като всички онези момчета, ухажващи млади слугини. Госпожа Руп е една от тях. По всичко изглежда, че обожава мъжа си и чувства, че му е задължена, защото се е оженил за нея. От самото начало живеят в недоимък, детски плач и сиромашия. Парите не само че не достигат, но и мъжът остава безработен. Няма да е истина, ако се каже, че е по негова вина. Не е крадял, нито е пиел, с изключение на празничните дни, не се е карал с хората, на жена си не е посягал. Истинският ад в живота им настъпва с пренасянето на свекървата при тях. Майката презира простата слугиня, за която се е оженил забележителният ѝ син. Заменя мястото на госпожа Руп в стаята, край печката, в очите на децата и мъжа ѝ. Въпреки всичко госпожа Руп продължава да работи, състарява се, изтощава се, а ревността ѝ към бабичката расте. В ръцете на старата има силен коз — завещанието, а застраховката ѝ за живот възлиза на хиляда марки, които ще се изплатят след смъртта ѝ. Поради това госпожа Руп търпи всички лишения, отстъпва ѝ дори собственото си легло и отива да спи на дървената пейка в кухнята. Все повече желае смъртта ѝ, но въпреки болестта на старата тя живее като че ли от инат. Руп отново е бременна, но докато свекърва ѝ е жива, още едно дете е немислимо. Няма пари за раждане, няма и за аборт. Затова

купува отровата за мишки ѝ я сипва в супата ѝ. Бабичката умира. И всичко щяло да се нареди, ако осигурителното дружество не се беше усъмнило в смъртния акт, посочвайки съмнителния факт за липсата на лекар, когато старата е умирала. Госпожа Руп прави признание, след което прекарва четири месеца в предварителния арест, а вече е в осмия месец от бременността си.

Дросте замълча. Имаше усещането, че е на необитаем остров и Мериан е заедно с него. Наоколо всички танцуваха, флиртуваха и се смееха.

— Би ли могла да си представиш цялата тази картина? — прибави смутено.

— Ненапразно изучавах жилищата на работниците цели пет години — отвърна Мериан, като го гледаше в очите. — Но при положение, че си е признала, в какво се състои затруднението ти? Може би я съжаляваш?

— Съжаление? Съдията няма право на подобно чувство. Затруднението произтича от обвинението отправено към мъжа ѝ, въпреки твърденията и на двамата, че не е знаел нищо за замисъла. Съмнявам се. Мъжът винаги знае какво прави неговата жена. Не мога да го пусна при създаденото положение...

— Неприятното в това дело е, че трябва да защитаваш интересите на осигурителното дружество — неочаквано отбеляза тя.

Дросте се намръщи сред направената забележка. Чувстваше се много по-добре, когато описваше живота на семейство Руп.

— Все още не разбирам защо не съм се оженил за теб, Мериан?

— Можеш само да си благодарен на съдбата. Бракът с жени като мен е изнервящ.

— Бракът с всяка жена е изнервящ — отговори бързо и веднага съжали за думите си. „Колко са несправедливи относно Евелин“. Нежността и трогателната ѝ безпомощност пробуждаха чувствата му. Замълча отново.

— А сега ще играеш бридж, докато не ти се приспи и не забравиш за госпожа Руп — строго заповяда Мериан.

— Може би.

Беше му приятно с нея. Познаваше по очите му, че има нужда от веронал, и можеше да го предпази.

Събралата се компания за игра включваше него, Мериан, хирурга Зенфтенберг и старата мадам Лунгщрьом. Имаше хубави карти и дори започна да печели.

Играта се прекъсна, когато един от безцеремонните американски тенисисти отведе Мериан към бара. По-късно дойде и Евелин, като сложи ръката си на рамото му тъкмо когато се канеше да обяви четири без коз. Изглежда, двете с Мериан имаха желание да изпратят американеца на гарата. Считаше, че клубът прекалява с гостоприемството си спрямо веселите чужденци, но не му влизаше в работата да възразява.

Леко разочарование го обзе, след като всички заминаха, а поради лошите карти изгуби интерес и към играта. Отказа се от бриджа и седна в ъгъла със Зенфтенберг. Разговаряха, без да се изслушват — Дросте говореше за госпожа Руп, а хирургът за пациентката си, починала от апендицит. Завръщането на Евелин го накара да съжалява, че ѝ разреши да отиде на гарата. Изглеждаше твърде отпаднала.

Съдията качи жена си в едно такси и те си заминаха.

— Навярно не ти е било лесно да разговаряш през цялата вечер на английски с мъж, когото не познаваш, и при това, без да има какво да си кажете — отбеляза Дросте, отпускаяки се на седалката.

Евелин неопределено се усмихна, но преди още автомобилът да е потеглил, мислите на съпруга ѝ отново се насочиха към госпожа Руп. Делото го измъчваше и това беше повече от смешно. Съжаляваше я навярно. Като се вземат предвид смекчаващите вината обстоятелства, госпожа Руп ще се отърве с леко наказание, но все пак няма да избегне затвора и детето ѝ ще се роди там. После ще ѝ го отнемат, за да го настанят във възпитателен дом. Другите ѝ деца също ще попаднат в сиропиталища. Това ще съсипе и мъжа ѝ. Делото приключваше несправедливо... а госпожа Руп умишлено поемаше цялата вина, отказваше се да се бори и очакваше с непроницаемо лице своята присъда.

— Мъжът ѝ бе коренно различен — жизнерадостен, винаги готов да се засмее и на най-глупавата шега, произнесена в съда. Подозираха го в укриване на факти, дори в съучастничество, и бе призован като обвиняем по делото. Дросте не се съмняваше, че е замесен в убийството, но липсваха доказателства в подкрепа на това твърдение.

Госпожа Руп го прикриваше и всячески го защитаваше. Това беше несправедливо, твърде несправедливо...

Таксито спря. Помогна на жена си да слезе, несъзнателно плати, несъзнателно отвори входната врата и натисна ключа на осветлението.

Стълбището бе пропито с онази застояла миризма на къща, в която на етаж живеят по две семейства, всеки петък се готви риба, а зеле два пъти седмично. Съпругата му уморено се качваше по стълбите. „Тези вечери в клуба, танците, чужденците — всичко това не е за нея“, помисли си Дросте.

Влязоха в апартамента. Жилището им никога не се поддържаше в пълен ред — нещо, което педантичният съдия констатираше винаги с известно раздражение. Ръководенето на домакинството не се отдаваше на Евелин.

Дросте отиде в така наречения хол, едновременно с това и негов кабинет. По-голяма част от времето си прекарваше именно тук. Колко се различаваше от жена си. Тя принадлежеше към типа жени, чийто живот се върти единствено около леглото им. Книги, списания, писма, шоколад, сметки за различни домакински разходи, в повечето случаи неточни, както бе установил, тези и стотина други дреболии се търкаляха по него. Не се сещаше в коя от книгите му бе онази важна глава за умишлените отравяния. Крачейки из стаята и ровейки усилено в паметта си, осъзна необходимостта от един освежаващ душ.

Банята бе изпълнена с пара, издигаща се от горещата вана на жена му. Евелин се чувстваше в нея като у дома си, можеше да прекара там часове наред. Дросте потисна нетърпението си и започна шумно да се мие. От опит знаеше, че това бе най-сигурният начин да накара съпругата си да излезе от ваната. И наистина успя, но веднага почувства към тази безпомощна жена прилив на нежност. Кракът, който стъпваше неохотно върху килимчето, му напомни крачето на малко дете. Тя потрепери, излизайки от горещата вана, и той бързо я зави с хавлията ѝ. Ненадейно пред него отново се появи образът на госпожа Руп, седнала с невиждащ поглед на подсъдимата скамейка.

— Ти познаваше госпожа Руп, нали? — попита Дросте тъкмо когато Евелин обличаше нощницата си. Сепна го мисълта, че жена му в наивността и простодушието си може да му каже много по-съществени неща, отколкото Мериан с целия си психологически усет. Но Евелин не знаеше нищо, освен това, което бе известно: че ходела по

къщите да пере и че била много бедна. Когато вече се наслаждаваше на студения душ, тя се върна, за да му каже, че госпожа Руп имала много хубав мъж, в когото безумно била влюбена. Дросте поклати глава. Не само че не беше сантиментален, но чувстваше отвращение към мъжа на Руп. Чу как вратата на детската стая скръцна. Вярна на навика си, жена му отиваше да види децата. Сам се върна през коридора към книгите си.

Едва сега си спомни. Роберто Пеншо — „История на отравянията“. Не беше книга, а серия статии в едно специализирано списание. Вече държеше в ръцете си това, което търсеше — психологически разбор на убийствата чрез отрова.

Нетърпеливо кимна, когато Евелин го прекъсна, и продължи да чете. Пеншо бе посветил цяла глава на отравяния сред бедните. Бяха мрачни убийства с отрова за мишки или варени билки, продавани от циганки. Убийства, извършени в див, първобитен свят, в който селските момичета убиваха любовниците си, дъщери убиваха бащите си, за да станат свободни... Задълбочен в четене, Дросте загуби представа за времето. Когато вдигна глава, в стаята бе станало хладно. Навън имаше буря. Прозина се и остави настрана Пеншо. Постоя около минута до бюрото, преглеждайки бележките си, свързани с утрешния ден, когато видя неплатената сметка за газта. Загаси лампата и тръгна към спалнята.

Нощната лампа до леглото на Евелин светеше. И без да съобрази, че жена му навярно е заспала, я попита за сметката. Искрено съжали, че я събуди. Лицето ѝ върху възглавницата изглеждаше уморено и затова навярно усети непреодолимо желание да я прегърне, забравяйки госпожа Руп и всички останали грижи.

Топлото ѝ тяло се приближи до неговото и се сгуши в ръцете му, но той не почувства отговарящия на желанието му трепет.

— Уморена ли си?

— Много — отвърна Евелин.

Дросте въздъхна. Обзе го тъга, но това бе тъга по Мериан. Мериан бе силна. С нея можеше да изживее незабравима нощ, след което, поддал се на приятната умора, да заспи. Протегна предпазливо ръка към нощната масичка, търсейки таблетките веронал. Намери ги пипнешком, взе една и бързо я изпи, сякаш вършеше нещо забранено и срамно. Ослуша се. Евелин не дишаше равномерно като при сън.

— Още ли не си заспала, мила? — попита той. Никакъв отговор. Дишането до него съвсем затихна. Дросте въздъхна отново, обърна се и се опита да заспи.

СРЯДА. ТОЙ

По обед Франк пристигна в Париж. Валеше силен дъжд. До заседанието оставаха точно два часа. Хотелът, в който отседнаше винаги, се намираше на малкия безлюден Бургундски площад. Не обичаше големите хотели близо до Етоал, които винаги бяха претъпкани с американци. Имаше известен снобизъм в предпочитанието му към левия бряг, а може би и наследство от неговата баба францужойка. Говореше френски доста добре, макар и със слаб нюорлиански акцент, но това не му пречеше да се чувства в Париж като у дома си.

Притежателката на хотела се зарадва много, когато го видя отново. Заминавайки за Берлин, остави част от багажа си в Париж, затова пристигането му сега приличаше на завръщане. Портиерът му подаде няколко писма и една телеграма. Качи се в стаята си и отвори кореспонденцията. Телеграмата беше от Пирсън, неговия управител в Санта Барбара. Съобщаваше му най-ниската цена, по която калифорнийските портокали могат да бъдат доставени във Франция, Франк нямаше много високо мнение за плодовете, които продаваше, макар да бяха вкусни и евтини. Добрата реклама можеше да накара мнозина да оценят тонизиращото въздействие на чаша портокалов сок преди закуска. Мислено вече съчиняваше текста.

Писмо от съпругата му Пърл, от Лондон. Както изглежда, там всичко беше наред. Една криво-ляво надраскана пощенска картичка от Марион — чакаше го да ѝ телефонира... Телеграма от Пърл — „Моля те, обади ми се по телефона в 7 часа в Клеридж.“ Типично за нея — винаги ясна и точна.

Прислужникът Андре го поздрави сърдечно, поднасяйки му студена закуска. Франк взе душ, облече се, закуси набързо и запали цигара. Чувстваше се чудесно, берлинските разочарования бяха забравени. Протегна ръка към телефона и се обади на Марион. Усмихна се, когато чу чуруликация ѝ глас, но по време на разговора не сваляше очи от часовника си.

— Не мога да обядвам с теб — чака ме отвратително заседание с Фарер, но щом свърша... И моля те, отмени ангажиментите си за вечерта.

— Пашата заповядва — одалиската се подчинява — засмя се в отговор Марион.

Франк събра книгата си, напръска с одеколон носната си кърпа, бързо се огледа в огледалото и излезе.

Навън дъждът беше престанал и все още слабото слънце блестеше по измитите улици. Взе такси. Минавайки по моста покрай дебелия продавачки на цветя, ненадейно си помисли за Евелин. Сигурно причината бе в букетите мимози, които видя. Спомни си, че обичаше мимози. Жалко, че след като се разделиха, забрави да й изпрати.

Къщата на улица „Майербер“ имаше угнетяващ вид. Вече за четвърти път преговаряше с френските търговци и дребнавостта им по време на разговора го дразнеше. Като американец не приемаше, че толкова голям синдикат се е сврял в такава малка, грозна и неудобна сграда. Нямаше асансьор. Тъмната стълба се осветяваше от газова лампа. Дървените стъпала скърцаха под краката му.

Фарер бе дребен човек с малка брадичка. Тънка, старомодна дамска верижка за часовник висеше от джоба на жилетката му. Изглеждаше необикновено весел и любезен, прегърна Франк, нарече го „мон ами“ и „мон шер“, но в действителност бе недоверчив и коравосърдечен. Съдружникът му Дюбаро седеше зад бюрото си и мълчеше. Не чуваше по рождение. Пред него имаше слухов апарат, в който Франк трябваше буквално да крещи предложенията. Това го забавляваше. Бяха поканили и своя юрисконсулт, господин Франшето, имащ обноски на човек, който отлично знае как да играе възложената му роля и умее незабелязано да наблегне на най-главното.

Разговорът продължи два часа и не доведе практически до никакъв резултат, Франк бръкна в джобовете си и се заразхожда нервно из кабинета. С всички сили се стараеше да им продаде идеите си, но Франция, както самите французи му казаха, не изпитвала голяма нужда от портокали.

— Никои не изпитва голяма нужда от каквото и да било. Нуждата трябва да се създаде. Мога да ви гарантирам, че след година

нито един парижанин няма да закусва без чаша портокалов сок на масата — мъчеше се да убеди събеседниците си Франк.

Думите му се посрещаха със снизходителни усмивки.

— Страхувам се, че американският начин на водене на търговия няма да има успех тук — каза Дюбаро.

Оглеждайки се наоколо, Франк разбра, че той има право. Стените бяха покрити с мазни, зелени тапети. Нямаше и следа от реклами, нещо толкова важно за един овощарски синдикат. Беше почти готов да прати по дяволите всичките си идеи. Париж е чудесно място, ако пътувате за удоволствие, но е ужасен, ако там трябва да се занимавате със сделки. Реши да прекъсне заседанието и да отиде при Марион. Сякаш отгатнал мисълта му, Франшетто предложи да отложат съвещанието за следващия ден. Предложението на Франк щяло да се обсъди отново, евентуално ще се договорира пробна пратка от калифорнийските портокали, разбира се, ако американското дружество, председател на което е Франк Дейвис, поеме митническите разноски.

Разделиха се приятелски. Още преди да излезе на улицата, Франк се отърси от раздразнението си. Притежаваше възможността да се съсредоточава в сделката толкова, колкото е необходимо в момента и веднага щом пожелае, да я забрави. Оценявайки тази си способност, грижливо я развиваше. На ъгъла взе такси. Помоли шофьора да спре пред магазин за цветя и купи букет теменужки за Марион. Когато плащаше, погледът му се спря на голяма ваза с мимози. В съзнанието му отново изплува образът на Евелин. Намери адреса ѝ в бележника си и поръча да ѝ изпратят голям букет мимози чрез берлинския цветарски магазин, като направят поръчката по телефона. Плати сметката и седна в таксито с повишено настроение.

Марион живееше в голяма и хубава къща на улица „Де ла Помп“. На вратата го посрещна флора, дебела стара прислужница, която изпълняваше всички длъжности в домакинството на Марион. Тя поздрави неохотно — не обичаше чужденците, и навъсено го въведе в хола.

— Здравей, скъпи, как си, как пътува, как върви търговията? — едно през друго заразпитва Марион и като се повдигна на пръсти, обви с ръце врата му и го целуна.

— Виж ти, нова рокля! — възхити се Франк, все още държейки я в прегръдките си.

— Какъв мъж! Нищо не може да убегне от вниманието му! Можеш ли да се досетиш колко струва? А откъде я имам? Никога няма да отгатнеш. Взех я за петстотин франка от една разпродажба вчера сутринта. Помогна ми една приятелка. Ще пиеш коняк, нали? Е, как вървят твоите работи? Донесе ли ми подарък от Берлин?

Франк отвори куфарчето си, порови сред документите и извади малка кутийка с не особено скъпи обеци от полускъпоценни камъни.

— Имаш изискан вкус — похвали го Марион и отново го целуна. Тръпка на желание премина през тялото му.

Влезе Флора с букетчето теменужки в една ваза. Изглежда критично обеща през рамото на Марион и излезе от стаята.

— Е, харесаха ли ти берлинчанките? — попита, галейки го с върховете на пръстите си по косата.

Франк си спомни шампионката по тенис в клуба, Мериан — приятелката на Евелин, и самата нея — леката ѝ нежна фигура, очите ѝ, треперещите ѝ устни.

— Не зная. Не гледах жените — малко смутено отвърна Франк.

— Това се казва лъжа! — насмешливо се усмихна Марион.

— Честна дума, живях като монах.

Тя го погледна и миг след това се намираще в прегръдките му.

Наведе се и я целуна продължително и страстно. Марион стана, усмихна се предизвикателно и изчезна зад вратата на спалнята, Франк я последва.

Връзката му с Марион бе едновременно и преходна, и трайна. Преди пет години ги запозна негов приятел, работещ като американски кореспондент в Париж. Самотата го потискаше и бе щастлив, че при престоя си в Париж Марион почти не му оставяше свободно време. Имаше хубава външност — сини очи, тъмна коса и чудесна кожа. Срещите ѝ с него бяха неотделима част от живота ѝ, както ходенето при фризьора, масажиста, шивача. С удоволствие приемаше подаръци, но не бе алчна за пари. Имаше своя „рента“ — ежемесечен чек, изпращан ѝ редовно от възрастен господин, като своеобразна благодарност за благосклонността си към него. Марион се гордееше, че посвоему възнаграждава Франк за отношението му към нея, за скъпоценните малки бижута, които ѝ оставяше на тоалетната масичка

в спалнята. Канеше го на вечеря в жилището си, където винаги имаше от любимия му коняк. Веднъж дори го учуди, като му подари сребърен молив с неговия монограм. Гордееше се и с това, че бе опитна и изкусна в любовта.

Франк не можеше да си обясни защо днес всичко малко го дразнеше — спуснатите пердета, пригответното легло, ласките на Марион, парфюмът ѝ с мирис на сандалово дърво...

Почувства облекчение едва след връщането си в хола, оставяйки я да се занимава с тоалета си в спалнята.

Едно от нещата, което Марион изтъкваше, бе фактът, че има телефон — безспорна привилегия в Париж. Това му припомни за молбата на Пърл да ѝ се обади в хотела в Лондон. Гласът ѝ се чуваше съвсем ясно.

— Здравей, скъпи, закъсняваш! — звучеше като укор, но знаеше, че се шегува.

— Извинявай. Имах съвещание. Как си, има ли нещо ново?

— Да, успях най-после да намеря кучето, което винаги съм мечтала да имам. Истински хубавец, син на английски шампион. Нетърпелива съм да ти го покажа... Искат за него петдесет франка, но съм сигурна, че ще успея да смъкна цената. Да го купя ли?

— Щом си толкова луда по него...

Последва малка пауза, след което отново чу гласа ѝ:

— Тогава трябва да ми изпратиш още 500 долара.

— Ти ще ме разориш — отвърна Франк. — Още не съм продал и един портокал, а ти...

Явно бе, че не говори сериозно. Дори си представи усмихнатото ѝ лице. Прибави още няколко разяснения относно каютите и багажа им. „Беренгария“ тръгваше в събота сутринта от Саутхемптън, затова трябваше следобед да бъде в Шербург. Жена му не прикри недоволството си, че трябва да се качи сама на кораба, Франк се засмя, каза ѝ няколко комплимента и затвори. Нямахше съмнение, че ще се справи — Пърл бе най-самостоятелното същество в целия свят.

Още говореше по телефона, когато Марион излезе от спалнята и седна до него. Оценяваше тактичността ѝ — нямаше нищо против факта, че е женен, Марион познаваше и разбираше живота.

Имаше и друго ценно качество, интересуваше се от сделки. Ако има на света някой, който да знае за борсата повече от банкера, това е

неговата любовница.

Влезе Флора и съобщи, че масата е сервирана. И преди да свърши с ордьовъра, Франк започна подробно да разказва за преговорите си.

— Каква комисионна ще получа, ако ти дам един добър съвет? — попита Марион.

— Десет процента от печалбата.

— Трябва да „намажеш“ Франшето. — Несъзнателно каза „подкупиш“ на парижко арго и веднага го преведе.

— Как и колко да му дам?

— Смятам, че десет хиляди франка ще свършат работа. Само че не можеш просто да му ги сложи в плик като на някой чиновник. Прати му табакера и сложи парите вътре. Покани го на вечеря с любовницата му и изпрати цветя на жена му... не, по-добре направи обратното. Трябва и...

Марион продължи да му дава чудесни съвети, каквито може да даде само практична и умна жена.

След вечерята настъпи онова, от което се опасяваше. Двамата трябваше да отидат на театър.

По време на постановката се чувстваше неловко, беше му дори скучно. Усещането започна още от спалнята, не го напусна и по време на вечерята, в таксито, в театъра. Пиесата му се стори отвратителна — баналният любовен триъгълник.

След представлението, когато седнаха в кафе „Роял“ и към тях се присъединиха приятелите на Марион, мисълта за Евелин му причини почти физическа болка. През деня си спомни за нея само два пъти, и то съвсем бегло. Сега почти телесно усещаше присъствието ѝ, виждаше лицето ѝ, ръцете ѝ, чуваше гласа ѝ. Евелин!

„Ще ѝ се обадя по телефона“, с тази мисъл се надигна от стола. „Глупости... след полунощ... сигурно полудявам“, опомни се и седна отново.

Марион учудено го наблюдаваше. Беше пребледнял въпреки калифорнийския си загар. Тя се сбогува набързо с останалата компания и го качи в едно такси. Отново валеше. Все повече се отдалечаваха от хотела му, а Франк не беше наясно със себе си, не знаеше какво иска. За сметка на това знаеше точно какво не иска — не

искаше да се върне в жилището на Марион. Въпреки нежеланието му това стана. Шофьорът ги остави пред вратата на къщата ѝ и замина.

Влязоха вътре.

— Ще заспя още щом видя леглото — съвсем искрено каза Франк.

— Добре, заспивай — сви разбиращо рамене Марион.

Въпреки умората не можа да заспи, а и Марион тропаше с нещо в банята.

— Какво се е загнездило в ума ти? — попита тя, влизайки в спалнята.

— Не... няма нищо, просто съм уморен.

— Не искам да те притеснявам с въпросите си, нито да се меся в живота ти — каза, като легна до него.

— Понякога се питам защо си толкова добра?

— Вие, мъжете, понякога не забелязвате очевидни неща — последва отговорът ѝ от тъмнината.

— Кой например? — попита, вече заспивайки.

— Например, че те обичам — каза нежно, след почти незабележима пауза, но Франк вече спеше дълбоко и не я чу.

Малко по-късно заспа и тя.

— Днес следобед няма да може да се срещнем. Четвъртък е — отбеляза Марион по време на закуската.

Спомни си, че четвъртък бе денят, който посвещаваше на стария си приятел. Вероятно връзката им отдавна бе само платонична, но той бе верен на навика си да я посещава веднъж седмично, както и да ѝ изпраща чек веднъж месечно, Франк се сбогува и напусна къщата, чувствайки се унижен. Нямаше нищо против да се издържат жени, самият го бе правил вече четири пъти в живота си. Противно му се струваше друго — да бъде любовник на жена, издържана от друг.

С облекчение е върна в хотела. Избръсна се, взе пощата и се залови отново с опитите си да наводни европейския пазар с калифорнийски портокали. Изпълни онова, което го посъветва Марион. Посети господин Франшето, юриста от съвета на френските овощари, и намери подходящ момент да му предаде не пари, а малка връзка акции с добри изгледи на борсата. Закуси с глухия Дюбаро и

покани на обяд Фарер и съпругата му. Изпрати цветя на мадам Дьо Бленкур, любовница на Фарер, с която се запозна преди две седмици.

От два до четири заседава с трима французи. Пристъпи към сделката съвсем делово — намали цената с два цента и половина и буквално изкрещя цял куп съблазнителни обещания в слуховия апарат на Дюбаро. Считаше се за голям търговец, но никога не бе преговарял с толкова трудни клиенти. Беше почти четири часът, когато най-последно склониха да поръчат пробната пратка от четиридесет хиляди сандъчета портокали, Франк прекрати заседанието, за да не им предостави възможност да съжалят за решението си. На другата сутрин трябваше да подпишат договора и да уговорят срока на доставката.

Имаше нужда да се откъсне от света на сделките и парите.

Тръгна към кея. На него стояха няколко рибари, като че ли не помръднали от времето, когато бе студент. Майка му, светска жена с френска кръв, го бе пратила да учи в Париж. Гордееше се с хубавия си син и не скриваше желанието си Париж да го възпита и в изкуството на любовта, както и стана. Франк погледна реката — две малки лодки плуваха по нея, дърветата на отсрещния бряг изглеждаха величествени. Тук човек ставаше по-сантиментален и навярно затова се почувства остарял и ненужен, но бързо прогони натрапчивите мисли. Отдалечи се от реката, навяваща му тъга, и се прибра в хотела.

Размени няколко думи с портиера, със собственичката на хотела, поръча билети за едно ревю, което имаше голям успех през този сезон, и дълбоко въздъхна при мисълта за предстоящата вечеря с фарер и съпругата му. Качи се в стаята и взе един студен душ. Цигара, кафе, коняк. Изтегна се на леглото — нищо не помагаше. Чувството на неудовлетвореност се засилваше. Усети го вечерта преди заминаването си от Берлин и оттогава не го напускаше.

Избягваше да нарича чувството си на безпокойство с думата любов. Бе имал твърде много авантюри, за да вярва, че има любов.

Известно време лежа, без да мисли. После взе бележника си и затърси номера. Без да става от леглото, поиска телефонистката да го свърже с Берлин Олива 03784, госпожа Евелин Дросте.

„Лудост“, помисли си в очакване да го свържат и усети, че сърцето му бие учестено.

Чу неясния глас на жена, вероятно слугинята, която викаше нещо, а след това прозвуча гласът ѝ.

- Франк?
- Евелин?
- Да.
- Сама ли сте?
- Не... тоест да...
- Скъпа, нуждая се от вас, самотен съм, а вие ми липсвате...

много...

Мълчание.

— Получихте ли цветята?

— Да, благодаря!

— Обичате ли ме, Евелин — неволно думите се изплъзнаха от устата му.

Отначало не чуваше нищо, после познатият глас едва доловимо каза:

— Да, Франк, обичам ви.

— Тогава трябва да дойдете при мен, тук, в Париж! Ще го направите ли?

— Това е невъзможно.

— Невъзможни неща не съществуват. Толкова е просто. В десет и четиридесет и пет се качвате на влака в Шарлотенбург и на другата сутрин в единадесет и тридесет пристигате в Париж. Ще ви чакам на гарата. Ще бъде чудесен ден, само си представете — двамата заедно. На другата сутрин ще ви настаня в самолета и ще се върнете отново вкъщи. Само елате! Уредете го по някакъв начин... нима нямате нужда от това?

„Ако откаже, цялото ми пътуване се обезсмисля.“ Дори вече чувстваше блудкавия вкус на разочарованието.

— Ако вие ме бяхте поканили, нямаше да се колебая нито миг — почти извика в слушалката. Отново настъпи мълчание.

— Свършихте ли разговора? — намеси се гласът на телефонистката.

— Добре. Ще дойда — желаните думи най-после бяха произнесени.

— Чуйте ме, Евелин! Ще ви чакам на гарата, но ако се разминем, елате направо в хотел „Бургон“, на Плас дьо Бургон. Запомнихте ли? По-добре си запишете... чувате ли ме?

— Довиждане, Франк — чу гласа ѝ, но продължи да вика в слушалката.

— В Берлин затвориха — съобщи телефонистката.

Отдъхна си облекчено. Вече можеше да продаде на Фарер толкова портокали, колкото пожелаеше. И тананикайки с уста, започна да се приготвя за предстоящата вечеря.

Евелин ще дойде. Пресмяташе наум срещите си с жени, но при нито една от тях трепетът на очакването не бе толкова силен.

СРЯДА. ТЯ

Евелин не бе добра домакиня, въпреки че искрено го желаше. Вечер си лягаше, обещавайки пред себе си следващата сутрин да бъде по-различна от досегашните. Ставане в седем часа, малка гимнастика пред отворения прозорец, студен душ, закуска със семейството, след което ще поеме ръководството на домакинството в свои ръце и след като привърши, ще изведе децата на разходка.

Но всяка сутрин започваше така: полусъннена, тя сякаш се страхуваше да се събуди, главата ѝ тежеше. Предстоящото изпитание — необходимостта да стане и да живее като другите, ѝ се струваше непосилно тегло. Понякога ѝ провървяваше и успяваше отново да заспи, докато съдията на пръсти излизаше от спалнята им. Събуждаше се към обед, но нещата следваха своя установен ход без помощта ѝ. Вероника чистеше стаите, децата вече бяха излезли на разходка с гувернантката. Оставаше ѝ само натъжена да се раздели с леглото, за да се вмъкне в другото си убежище — ваната, където прекарваше близо час.

Днешният ден не се различаваше от останалите. Седеше свита във ваната, меланхолична и потисната, а мислите ѝ бяха далеч оттук.

„Сега Франк пристига в Париж“. Затвори очи и се опита да си го представи — със светлосивия костюм и вратовръзката на точки, елегантен и самоуверен. Веднъж, по време на медения си месец, бе ходила в Париж, но помнеше преди всичко неприятностите, убийствената жегга, безкрайното ходене из Лувъра, главоболието... Не можеше да направи връзка между тези неща и Франк.

Излезе от ваната, бавно избърса тялото си, решена да посрещне живота открито, но нищо не ѝ се правеше. Искаше само да възкреси спомена от прекараната с Франк седмица в Берлин. Осъзнаваше, че е глупаво и безпредметно да се поддава на непознатото ѝ чувство — навярно това именно бе любовта, но въпреки всичко усещаше, че нищо по-съществено няма в живота ѝ.

В същото време вършеше всевъзможни неща. Спомни си например, че Курт ѝ се скара за неплатената сметка за газта. Търсеше я по бюрото му, в чекмеджетата — разбира се, без успех. Изпра ръкавиците си, преброи салфетките за чай, поля цветята, въпреки че Вероника вече го бе направила. Отказа да обядва. Допря челото си до стъклото на прозореца и се загледа навън.

Денят нямаше край. Когато погледна часовника си, беше едва два часът. Прието бе да се казва, че времето лекува, но по-вероятно бе да са думи на човек, който никога не е обичал. Спомените бяха единственото ѝ съкровище. Мислено се питаше какво би дала, за да го види отново, да почувства близостта му и веднага си отговори — всичко...

Децата се върнаха. Тя тръгна към детската стая навярно за да намери утеха и покой. Клерхен се спусна към нея и започна да ѝ разказва нещо с пресипнало детско гласче.

Гувернантката сръчно препови Берхен, след което пъкна в ръчичките му шишето с мляко.

— Мога ли аз да го сложа да спи? — плахо се обърна към гувернантката Евелин.

Тя сам кимна утвърдително, тъй като беше твърде заета да тъпче Клерхен със спанак. Евелин вдигна Берхен и го сложи в креватчето му. Той обаче заплака още щом го остави. От другата стая Клерхен също плачеше за нещо. Евелин избяга в спалнята и отново се върна в мислите си към Франк, сякаш я бе повикал.

Три часа. Децата все още спяха. Облече се и отиде при лекаря — направиха ѝ редовната инжекция, но дори не усети убождането. Напусна кабинета и тръгна безцелно по улиците, разглеждайки витрините на магазините. Искаше ѝ се да поприказва с Мериан. Може би в разговора тя ще спомене за Франк, за добрите му обноси или нещо подобно, което би я върнало в изгубения вчерашен ден.

Желанието ѝ да говори за Франк бе толкова голямо, че още в първата сладкарница тя потърси телефон, от който да се обади на Мериан, най-напред в къщата ѝ в Гелтоу, а след това в учреждениято, където работеше. Бе безпомощна пред всички технически изобретения на века — радио, телефон, кола, всичко това я объркваше. Три пъти прочете упътването за ползването на телефонния апарат, а пръстите ѝ трепереха, когато най-после постави монетата и чу ритмичното

бръмчене. Измина доста време, преди да съобрази, че номерът е зает. Отказа се от повторно избиране и излезе от сладкарницата, съзнавайки, че не е в състояние да се справи с елементарен проблем. Изморена и обезкуражена, Евелин се прибра вкъщи.

Съпругът ѝ не се беше върнал от съда. От вратата я посрещнаха с упрек:

— Госпожо Дросте, трябва веднага да се преобуете. Обувките ви са съвсем мокри! Ще настинете — каза гувернантката, виждайки я да влиза.

Тази жена респектиреше и дори малко плашеше Евелин. Беше в тежест на семейния бюджет, но без нея щеше да бъде съвсем безпомощна. Затова харчеше за тази необходимост по-голямата част от малката сума, която баща ѝ ѝ даваше.

Свали послушно мокрите си обувки и легна на леглото. Клерхен дойде и се покатери при нея. Очите ѝ се спряха на кутията с бонбони. Евелин я взе в скута си и ѝ подаде един.

— Трябва да го прибереш и да го изядеш след вечеря — каза гувернантката, която също беше в стаята.

Клерхен заплака. Евелин завистливо я гледаше. Сълзите ѝ се лееха, силни хлипове излизаха от малката детска устица, а в нея самата имаше толкова неизплакани, неизказани неща, които свиваха болезнено гърлото ѝ. Взе друг бонбон и го сложи в устата ѝ. Клерхен престана да плаче ѝ веднага започна да бърбори.

— Така не се възпитават деца! — възмутено заяви гувернантката и излезе от спалнята.

Около седем часа се позвъни. Вероника излезе от кухнята и отвори входната врата. Чуха се гласове. После се почука на вратата на спалнята.

— Някой ви изпраща цветя, госпожо! — развълнувано съобщи Вероника.

Спалнята се изпълни с благоуханието на мимози — грамаден красив букет — бе първото нещо, което видя, когато запали лампата. Беше задрямала.

— Благодаря... дайте ми ги — сърцето ѝ биеше силно, в главата ѝ се мяркаха всевъзможни предположения. Искаше само едно — да остане сама с цветята.

„С най-добри пожелания от Франк Дейвис, Париж“

Прочете написаното върху картичката на магазина за цветя, угаси осветлението и прегърна букета.

До този момент не си правеше никакви илюзии относно отношенията ѝ с Франк. Нямахше опит в любовта, но интуицията ѝ подсказваше, че за него е само пореден мимолетен флирт. Цветята промениха всичко. Появяването им се равняваше на чудо, което можеше да извърши само човек, който е влюбен...

Когато мъжът ѝ се върна вкъщи, мимозите стояха във вази навсякъде. Евелин съзнателно раздели големия букет, страхувайки се, че ще бие на очи, но съдията дори не ги забеляза. Изглеждаше уморен. Отиде направо в банята, за да си направи гаргара.

— Вероятно съм настинал. После трябва да си направя и инхалация — каза Дросте.

Полагаше системни грижи за гласа си, защото в съда зависеше изцяло от него.

— Как върви делото? — попита Евелин, обзета от прилив на нежност.

— Много бавно, но навярно утре ще е заключителното заседание — отговори Дросте, но тя вече бе забравила въпроса си.

Седяха на масата един срещу друг и вечеряха. Говореха банални неща, както често става между съпрузи — времето било лошо за май, цената на млякото спаднала с половин пфениг на литър, безработицата нараствала.

— Искях да поканя Мериан на вечеря, но не можах да се свържа — каза тя.

— Жалко, чудесно би било да се видим, може би друг ден...

След вечерята Евелин донесе инхалатора в кабинета му и отиде да види децата.

— Червена шапчица — настойчиво повтаряше Клерхен, след като я видя да влиза и да отива първо до креватчето на Берхен. Имаше импулсивна ревнива душичка на мъничка тригодишна жена. Когато отделяха повече внимание на по-малкия ѝ брат, винаги недоволстваше и свиваше юмручета. Евелин бързо остави Берхен и се приближи до нея.

— Имало едно време едно малко момиченце — започна тя, — което получило като подарък от баба си една червена шапчица и затова всички започнали да го наричат...

— Червена шапчица — тържествуваща извика Клерхен.

Играта на „приказки“ се състоеше в това, че детето ги знаеше наизуст и внимателно следеше всяка нейна дума, дебнейки момента сама да се намеси.

Към средата на приказката Клерхен сладко се прозина. Евелин я целуна и полекичка се приближи до леглото на сина си, който също спеше.

На пръсти излезе от детската стая.

— Заспаха ли? — попита съдията, когато се върна при него.

— Да — усмихна се Евелин.

Гледаше я и същевременно се вслушваше в радиото.

— Фуртвенгер! „Пасторална симфония“ — в гласа му прозвуча възхищение.

Разбираше от музика и можеше да говори за нея с почти професионален тон. Евелин се учудваше, слушайки го да споменава за контрапункт, синкопи и лайтмотив. За нея музиката бе нещо, което ѝ позволяваше да мечтае, даваше ѝ почивка, изпълваше я с копнеж.

Тази нощ с ужас откри до каква степен любовта ѝ към Франк бе обезценила останалите неща в живота ѝ. Нищо не я задържаше вече тук, нищо не я радваше, дори децата.

С благодарност отвърна на прегръдката на Курт. Изпитваше необходимост някой да уталожил бъркотията в ума ѝ. Но Евелин не можа да сподели ласките му, мисълта за Франк бе твърде осезателна, за да пожелае в този момент и мъжа си. Обичаше го, но така както обичаше и децата си, с еднаква сила, топлота, постоянство. Липсваше ѝ тръпката, която усещаше винаги щом си спомнеше за Франк.

— Лека нощ, мила — ръката му я галеше по косата.

— Лека нощ — отвърна Евелин.

Нямаше представа кога точно бе заспала. Събуди я гласът му:

— Какво стана със сметката за газта?

— Мислех, че ти ще я платиш.

Дросте въздъхна.

— Ако не платим сметката до утре, ще ни спрат газта.

— Веднага ще я платя — и сякаш за да потвърди думите си, Евелин стана от леглото. Преди да влезе в банята, погледна часовника. Осем и петнадесет. Приблужи се до вратата, водеща към коридора, и извика на Вероника:

— Има ли писма за мен?

Въпросът бе толкова странен, че тя спря да лъска паркета и я погледна учудено.

— Носят ни пощата винаги в десет часа, госпожо!

Евелин никога не чакаше писма, а и рядко получаваше. Но днешният ден не приличаше на предишните. Чакаше писмо. Сигурна беше, че букетът мимози е само началото. Навярно ще последват писма, телеграми може би.

Денят премина в очакване.

Сред раждането на Берхен се чувстваше безкрайно уморена. Най-лесно беше да умре — трябваше просто да легне и да пропъди желанието за живот, смъртта щеше да дойде от само себе си. Живееше почти насила. Животът изискваше непрестанни усилия на волята и съзнанието ѝ. Запълваше времето си с неща, които я уморяваха, отегчаваха: плащане на сметките за газта, непрестанните конфликти с гувернантката, завършващи неизменно с поражението ѝ, парите за домакинството, които все не достигаха, неприятностите с перачката, откакто госпожа Руп бе уволнена за кражба...

Този ден телефонът звъня четири пъти — приятелят на Вероника, съпругът ѝ, за да ѝ съобщи, че заседанието ще продължи до късно вечерта. При третото позвъняване развълнуван женски глас се извини за станалата грешка.

Евелин потръпваше от вълнение при всяко позвъняване. Опитваше се да чете, но буквите бягаха пред очите ѝ. Не бе в състояние да се съсредоточи в нищо, само чакаше търпеливо, гледайки мимозите, които бяха поувехнали и не изглеждаха така красиви.

Смрачаваше се, когато телефонът извъня за четвърти път. Отново усети учестения ритъм на сърцето си.

— Връзката е много лоша, не мога да чуя нищо! — чу гласа на Вероника.

— Сега ще дойда, не затваряй! — извика и тръгна по коридора.

Взе слушалката. Рязък глас попита на немски:

— Олива 03784 ли е? Свързвам ви с Париж, изчакайте.

— Ало — тихо каза Евелин. Коленете ѝ трепереха и тя седна върху шкафчето за обувки.

— Ало — извика силен мъжки глас.

— Франк? — питаше, едва дишайки.

— Евелин?

— Да.

— Сама ли сте?

Говореше на френски. В първия момент това я озадачи, помисли, че е станала някаква досадна грешка. После позна гласа му и се усмихна. Самата тя говореше френски значително по-добре от английски.

— Не... тоест да...

Гувернантката току-що бе влязла в детската стая.

След това чу неща, за които не смееше дори да мечтае. Не можеше да повярва, че е възможно да ѝ говори по този начин.

— Получихте ли цветята ми?

— Да, благодаря.

— Обичате ли ме, Евелин?

Въпросът му я стъписа. Чу отново гласа му, но думите се заглушават от някакво прашене. Франк почти крещеше в слушалката и тя най-после разбра — искаше да отиде при него в Париж. Стаята се завъртя пред очите ѝ, тялото ѝ се напрегна, устните ѝ бяха почти безкръвни. „Дано не припадна, само това не“, мислеше трескаво. Всичко бе странно, романтично, неестествено, но въпреки това бе истина.

— Ще дойда — отвърна Евелин. — Довиждане!

След това не разбра нищо нещо изщрака, намеси се и френската телефонистка, звуците се преплетоха и станаха неразбираеми. Затвори телефона и се върна в спалнята. Около десетина минути стоя неподвижно в тъмнината. После отново тръгна към телефона, за да телефонира на Мериан.

— Мериан, трябва да те видя!

— Какво се е случило? Да не си болна? Може би Курт или децата...

— Не, няма нищо обезпокоително, но моля те, ела веднага!

— Добре, тръгвам. Ще бъда при теб след около половин час.

Мериан бе човек, на когото можеше да се разчита. Евелин се усамоти в спалнята си и зачака. Едва влязла, Мериан попита отново:

— Какво стана? Прилоша ли ти?

— Слушай, Мериан — каза Евелин, като взе ръцете на приятелката си в своите и я погледна в очите — имам нужда от помощта ти. Разчитам на теб.

— Все едно, че чета Шилер! Какъв е този тържествен тон? — насмешливо попита Мериан, вече поуспокоена. Седна на леглото до Евелин и я прегърна.

— За мен това е от изключително значение — иначе не бих те молила — говореше ясно и малко високо. Бе обмислила всичко, докато я чакаше.

— Налага ми се да замина, но Курт не трябва да научи истината.

— Да заминеш? Сама ли?

— Да. Ще ме поканиш на гости в Гелтоу и ще ме вземеш със себе си след вечеря. Курт трябва да повярва, че сме заедно, разбираш ли?

— Да — отвърна Мериан след известна пауза. — Добре. Предполагам, че няма да е трудно, но къде всъщност отиваш?

— В Париж — не без известно колебание отвърна Евелин.

— В десет и четиридесет и пет ще те закарам на гарата, нали? Поръча ли си вече място в спалния вагон?

Досега никога не ѝ се бе налагало да пътува сама. Признателно погледна Мериан. Тя можеше да се справи с проблема и щеше да ѝ помогне.

— Искаш ли да ми кажеш при кого отиваш?

— Не, Мериан.

— Но мога да предполагам, нали?

Евелин само сви рамене. Мериан я прегърна и я целуна по челото.

— Не мисли, че не те разбирам, миличка... Не всеки може да устои на чувствата си... Довери ми се и не приемай нещата твърде дълбоко. В крайна сметка семейството е важно, но съпружеският живот не може да ти даде всичко...

Стъпките на съдията вече се чуваха по стълбите и те излязоха да го поздравят.

— Трябва да си направя инхалация — бе първото нещо, което каза, след като отвърна на поздрава им.

Гласът му бе съвсем пресипнал. Евелин отиде в кухнята и приготви инхалатора. През шестте години на брака им това бе едно от неизменните неща, които вършеше, но нещо ѝ подсказваше, че тази вечер ще бъде за последен път. Отиваше в Париж само за два дни, но по незнайни и за нея причини не можеше да си представи, че ще се върне обратно, не можеше да си представи животът ѝ отново да тръгне по до болка познатия начин.

По време на вечерята разговорът се поддържаше предимно от Мериан. Съдията щадеше гласа си, а Евелин не каза нито дума, седеше мълчаливо и имаше усещането, че сънува.

— Време е да приготвиш багажа си, Евелин, иначе ще закъснеем и ще пристигнем късно в Гелтоу — чу гласа на Мериан. Небрежността в тона ѝ звучеше преувеличено и Евелин притаи дъх. Смяташе, че съдиите се лъжат по-трудно, отколкото обикновените хора.

Курт учудено погледна Мериан.

— От кога уикендите започват от четвъртък? — добродушно попита Дросте. — Мислех, че утре ще наминеш за един час в съда — в гласа му се долови нотка на разочарование.

Евелин просто слушаше. Изглежда, нямаш да се наложи да се намесва в разговора.

— Не бъди егоист — каза Мериан.

— Е, ако Евелин има желание... Тогава в събота ще дойда да ви взема. Ще се грижиш за нея, нали?

— Няма да я познаеш, когато се върне? — усмихна се Мериан.

„Отнасят се с мен като с неодушевен предмет“, мислеше Евелин. Остави ги да разговарят и излезе. Лъжата бе тънка като паяжина, ако мъжът ѝ научеше истината, това би било краят...

Започна да приготвя багажа си. Вечерната рокля — имаше само една, нощницата от сватбения ѝ чеиз, украсена с дантели, пари — отиде в кухнята, даде на Вероника двадесет марки, а остатъка прибра в чантата си. Всеки месец отделяше определена сума за домакински разходи.

— Заминавам в Гелтоу за няколко дни — каза Евелин. — Грижете се за децата и наглеждайте къщата. Вечер пригответе и инхалатора на съпруга ми.

Вероника я погледна учудено. Госпожата ходеше често в Гелтоу за два-три дни, но никога не бе придавала на това такова значение

както днес.

Часът бе седем и половина. Евелин влезе в детската стая. Децата спяха и наблюдавайки ги, тя чувстваше, че няма да може да преглътне сълзите си. Всичко толкова ѝ напомняше сбогуване. Тя заминаваше, но навярно жената, която щеше да се върне в събота от Париж, нямаше да бъде същата или може би никога нямаше да има път обратно, никога...

„Сбогом, Курт. Ще се видим скоро... Утре ще ти телефонирам от Гелтоу.“ Евелин мислено се сбогуваше с къщата, вещите, улицата. „Може би всичко е само сън... това заминаване за Париж при един чужд...“

— Мериан, ако Курт ме потърси в Гелтоу?

— Не се безпокой, ще измисля нещо...

Гарата, носачите, билетът — никога не бе купувала билети за влак, нито пък знаеше какъв бакшиш да даде на носача...

— Крайно време е да станеш самостоятелна, Евелин — пошегува се Мериан. — Изживей това приключение, то ще промени монотонния ритъм на живота ти. Ако възникне някакъв проблем, изпрати ми телеграма.

— Да, непременно, благодаря ти за всичко.

— Ще съм по-спокойна, ако знам адреса ти в Париж.

— И аз самата не го зная.

Това бе истина. Франк ѝ каза някакъв адрес, но бе твърде смутена и обърквана, за да го запомни.

— Ето го и влака — гласът на Мериан я стресна.

Качиха се заедно. В купето въздухът бе спарен и тежък.

— Кога ще се върнеш? — попита Мериан.

— В събота. Ще дойда направо в Гелтоу.

Мериан я целуна.

— До скоро виждане и приятно прекарване — пожела ѝ и бързо слезе от вагона.

Около минута Евелин стоя неподвижно, после се качи на своето легло и запали малката лампичка до възглавницата. Влакът потегли. „У-у-утре“ — тракаха колелата му. Утре, утре, утре...

СРЯДА. МЪЖЪТ

Минаваше единадесет. Обвиняемата Руп загуби сили и тихо изстена:

— Моля ви се... не издържам повече... моля ви... моля ви...

Дросте предвиждаше подобна реакция. Необичайното пребледняване на лицето и безкръвността на устните у подсъдимите, когато са на края на силите си, му бяха познати. Едри капки пот се стичаха по лицето на госпожа Руп. Мъжът ѝ, който седеше на известно разстояние от нея на подсъдимата скамейка, я погледна за миг, след това отново загледа пред себе си. Месеците, прекарани в предварителния арест, като че ли не му повлияха. Носеше риза с колосана яка и бе гладко избръснат.

Внезапно госпожа Руп се свлече на пода. Дросте внимателно наблюдаваше мъжа ѝ. Само за миг израз на неясен страх се изписа на лицето му. Съдията се изправи и се обърна към защитата:

— Предполагам ще се съгласите, че няма да измъчваме обвиняемата, докато силите ѝ свършат. Ако сега ни каже истината, това ще бъде по-добре и за нея и за съпруга ѝ.

В съдебната зала настъпи оживление. Журналистите споделяха мнения помежду си.

През цялото време мъжът на госпожа Руп стоеше изправен, вперил поглед в съдебните заседатели или по-точно в един от тях. Не сваляше ги от госпожа Роза Будекер — четиридесет и пет годишна жена, вдовица на полковник, убит във войната. От началото на процеса Руп се опитваше да установи мълчалива връзка с нея може би съзнателно, но по-вероятно тъкмо обратното. Изпращаше показанията си на нея, а когато в залата се чуеше някоя суха юридическа шега, се смееше, поглеждайки я весело, сякаш имаше заслуга за това.

Обвиняемата дойде на себе си, но не заплака, не изпадна в истерия, както ставаше в повечето случаи, напротив — стана и каза със спокоен глас:

— Моля ви се... аз през цялото време говорих самата истина. Вкъщи държим отрова за мишките, които по цяла нощ тичаха из кухнята, където спях. Мъжът ми не я е купил... аз, аз сама... моля ви — нека свършваме по-скоро.

Дросте се замисли. Дори ако младият адвокат успее да убеди съдебните заседатели, че това е непредумишлено убийство или че подсъдимата не е отговорна за постъпките си, присъдата пак щеше да бъде между десет и петнадесет години затвор.

Прекъсна заседанието за два часа. Нуждаеше се от почивка.

Днес водеше делото вяло, без въодушевление, отпуснато. Снощи в един часа през нощта взе веронал, а трябваше да става в седем. Резултатът не закъсня — главоболие, пресъхнало гърло.

Не отиде до бюфета да закуси, въпреки че изпитваше глад, влезе в стаята си и се отпусна в едно кресло. Чувстваше се уморен като боксьор след тежък рунд. Влезе деловодителят Перлеман.

— Сигурно ще се проточи до пет часа, нали? — и прибави, без каквато и да е видима връзка: — Днес е сряда.

Перлеман беше председател на един клуб за боулинг и всяка сряда, денят, в който имаше събиране в клуба, се опитваше да си тръгне навреме от работа.

— Още не е знае — неопределено отговори Дросте.

— Да ви донеса ли нещо от бюфета — попита Перлеман.

— Не, благодаря.

— Чашка портвайн, кафе и сандвич с шунка — продължи Перлеман, без да обръща внимание на отказа му, и излизайки от стаята, подхвърли:

— Май няма да наденем нашияника на този дявол?

Тази мисъл, изразена на съдебен жаргон, се въртеше и в ума на Дросте. Но в крайна сметка, щом госпожа Руп толкова иска да поеме цялата вина, нека мъжът ѝ се отърве. Какъвто и да беше резултатът от делото, не можеше да се отрази на кариерата му просто защото бе обикновено дело, отнасящо се до бедняци, а от такива почти никой не се интересуваше. Въпреки това мисълта, че може да произнесе несправедлива присъда, го измъчваше така, както един фалшив тон би измъчвал музиканта. Влезе дебелият и жизнерадостен Щайнер, един от членовете на съда.

— По всичко личи, че днес няма да пристъпим към заключителните речи. Според мен тази жена постъпва глупаво, като ни лъже в желанието си да отърве мъжа си.

Делото беше омръзнало на всички. Течеше второто заседание, а вече наближаваше почти три часа.

Дросте съжали, че позволи на развълнувания защитник да извика всички тези безполезни свидетели. Прокурорът, доктор Родниц, правеше подигравателни забележки и бе напълно прав. Между него и съдията съществуваше известна неприязън. Родниц обичаше да позира, обвинителните му речи бяха много резки, за да са безпристрастни. Бе кариерист и Дросте разбираше донякъде стремежа му, нали също искаше да напредне в работата си, но не приемаше методите на прокурора.

Съдията разсеяно слушаше свидетелите. Чу различни мнения — мъжът на госпожа Руп бил много свестен човек, но заради жена си пропаднал старата госпожа Руп била зла и е щастие, че семейството се е отървало от нея, макар и това да се дължеше на доста голяма доза отрова за мишки и накрая, че старата Руп била — светица и мъченица, изтърпявайки безброй унижения преди смъртта си.

Показания даде и лекарят на застрахователното дружество, който обясни, че старата Руп имала рак на стомаха и така или иначе в най-скоро време щяла да умре. Разпитани бяха и децата на семейство Руп — три момичета и едно момче — при всяка дума те плахо поглеждаха към майка си, която сякаш не забелязваше присъствието им.

Децата не казаха нищо важно. Появата им в съда бе, с цел да се спечелят симпатиите на съдебните заседатели към майката, разделена от тях и намираща се в затвора. Руп обаче не се възползва от предоставената ѝ възможност. Продължаваше да седи на мястото си все така вцепенена.

Всички свидетелски показания трябваше да послужат, за да се установи дали в случая става дума за предумишлено убийство или не.

Дросте вече си мислеше, че делото няма да има край. Наведе се към Щайнер и тихо го попита:

— Днес ли да изслушаме показанията на вещите лица или да отложим за утре?

— За днес това ми е достатъчно.

Неочаквано Бруне, защитникът на госпожа Руп, стана и заговори.

Не само че прекалено свободно боравеше с фактите, но и се стремеше да ги представи о една определена гледна точка, което съвършено ясно разкриваше намеренията му — оневиняване на подсъдимата.

С тънката си проникателност и непрестанен стремеж към разкриване на истината Дросте не можеше да понесе ораторския стил на Бруне.

— Няма ли уважаемата защита да запази ценните си забележки за заключителната пледоария! — прекъсна го рязко. Гласът му бе съвсем пресипнал.

В залата се чу смях. Дросте не разбра дали се смеят на него или на адвоката. Бруне започна да възразява и съдията се канеше да отговори, но изведнъж промени решението си:

— Щом защитата завърши речта си, бих искал да разпитам обвиняемия Руп.

Бруне млъкна веднага и седна на мястото си. Отново се чу смях.

Дросте се огледа, търсейки с поглед Мериан, но не успя да я види сред хората в съдебната зала.

— Вече разбрахме, че обвиняемата не е могла да спи тридесет и два часа преди нощта на убийството. Трябвало е да се грижи за болната си свекърва. Защо обвиняемият не се е опитал да облекчи жена си по някакъв начин? Какво правихте тази нощ? Защо не сменихте жена си? — попита съдията, обръщайки се към Руп.

Мъжът стана и впери поглед в госпожа Будекер.

— Не бях вкъщи — най-последно отвърна той.

— Къде бяхте?

— У един приятел.

Госпожа Руп поиска да каже нещо.

— Говорете — обърна се съдията към нея.

— Моля ви... мъжът ми спеше у един приятел. Всяка седмица отиваше в зеленчуковата му градина в Грюне Вайде. Помагаше на приятеля си и в замяна получаваше зеленчуци и яйца...

— Как се казва този приятел?

— Йозеф Брьозиг — отговори обвиняемият. — Онзи ден vadихме картофи и аз взех за себе си няколко килограма. Когато се

върнах вкъщи, нещастieto вече се беше случило...

— Добре — каза Дросте, — утре ще повикаме Йозеф Брьозиг да даде показания.

В същия миг Руп вдигна ръка като ученик. Съдията отново видя мигновения израз на страх по лицето му.

— Руп казва, че не е сигурен дали Брьозиг живее още там — съобщи адвокатът.

— Ще го имам предвид — отвърна Дросте.

Стана, закри заседанието и го насрочи за следващата сутрин. Записа си адреса на Брьозиг и разпореди да му изпратят съдебната призовка. Залата постепенно се опразваше. Въпреки умората чувстваше прилив на енергия. Усещаше, че този Брьозиг ще помогне за хода на делото.

Излезе от съда и се качи на трамвай. Радваше се, че най-последно можеше да си отиде вкъщи.

Когато се прибра, Евелин не беше в спалнята, където обикновено я намираще по това време, свита върху леглото като котка.

Дъщеря му въодушевено го посрещна, протягайки ръчички към него.

— Добър вечер, госпожице — каза Дросте, като стисна лекичко изцапаната с малинов сок детска ръчичка.

— А кога срещна, Курт? — попита Клерхен. Умееше да разказва чудесни измислени истории, които много ѝ харесваха. Наричаше го Курт. Все още не схващаше сложните семейни отношения и бе уверена, че баща ѝ е просто другото дете на майка ѝ.

— Срещнах един стражар. Стражар, голям колкото къща... можеше да гледа направо над покривите...

На това място спря, мислейки какво да каже по-нататък. Отиде до леглото на Берхен и му се усмихна. Клерхен нетърпеливо тропаше по детското столче, на което седеше. Искаше да чуе продължението.

— Децата се вълнуват и заспиват трудно, когато им се разказват приказки преди лягане — важно отбеляза гувернантката.

Дросте се предаде. Беше много уморен и гладен.

— Довиждане до утре, госпожице — каза на Клерхен и излезе.

Заразхожда се нетърпеливо в кабинета, докато чакаше да го повикат за вечеря. Надяваше се да намери вкъщи Мериан, тя винаги носеше със себе си ободряваща атмосфера, но тази вечер я нямаше.

По време на вечерята с Евелин разговаряха малко, предимно банални неща. След това се надвеси над благодатната пара на инхалатора. От радиото се чуваха звуците на „Пасторална симфония“ от Бетховен.

Когато вдигна глава, видя съпругата си до него. Не беше усетил влизането ѝ. Цяла минута наблюдаваше мълчаливо, изглеждаше му толкова хубава и някак по-различна — сресана както винаги, с роклята, която носеше и преди и все пак...

Подобно на повечето мъже преди брака съдията бе имал няколко връзки, но отношенията му с Мериан не можеше да отнесе към тях. Те съвсем не бяха тривиални. Това бе силна и пламенна страст, в която непрекъснато се люшкеше между враждата и приятелството. Угасна също така внезапно, както и избухна. Дросте и досега не знаеше той ли остави Мериан или тя него.

По-късно срещна Евелин и се влюби. Както връзката му с Мериан, така и тази с Евелин не приличаше на останалите. Гледаше на нея като на инструмент, на който можеше да се свири само тихо. Бе учтива, плаха и нежна. В отношенията си с Евелин се въздържаше — като че ли някоя твърде страстна дума, някой твърде бурен и пламенен допир ще я уплаши. Дросте свикна с това и постепенно забрави, че бе познавал и друг начин на живот.

Лежеше до Евелин и си мислеше колко хубаво би било, ако не беше така сдържана. Все пак много жени започват да изпитват наслада от любовта едва след второто дете.

— Лека нощ, мила — прошепна Дросте и усети, че ще заспи, без да взема веронал.

Събуди се рано известно време лежа неподвижно, гледайки спящата до него Евелин. Дори в съня си изглеждаше уморена. Както много пъти досега се почувства виновен пред нея. Знаеше, че погълнат от работа, отделя много малко време за семейството си. Затаи дъх, опасявайки се да не я събуди, и на пръсти се промъкна в банята.

Клерхен вече седеше, на столчето си и го чакаше, когато отиде в трапезарията да закуси. Всеки ден закусваха заедно, след това отиваха при малкото ѝ братче. Дросте целуваше двете си деца, бе онази част от деня, в която изцяло му принадлежаха.

Но тази сутрин равновесието бе нарушено. Вероника влезе в трапезарията и съобщи, че току-що са ги предупредили, че ако не

платят сумата, която дължат, газта в жилището ще бъде спряна.

— Нима още не е платена? — извика Дросте. — Но нали аз...

Отиде веднага до бюрото си. Сметката за газта лежеше до чека, който бе попълнил. Ядоса се и отиде направо в спалнята, за да събуди Евелин. После съжали за това — изглеждаше така невинна и безпомощна. „Бракът е странно нещо. През нощта прегръщаш любимата жена, а на сутринта и устройваш скандал заради някаква си сметка. Наистина странно“, мислено разсъждаваше Дросте.

На сутрешното заседание свидетелят Брьозиг не се бе явил. Наистина имал къща и градина в Грюне Вайде, но преди пет месеца продал всичко и заминал за Витенберг.

Адвокатът на Руп скочи на крака и извика:

— Защитата счита, че обвинението може да мине без този свидетел. Обвиняемият ми каза, че всъщност не е прекарал нощта при Брьозиг, но няма защо да доказва своето алиби. Ние знаем, че Руп не си е бил вкъщи, в нощта, когато майка му е умряла. Смятаме, че призоваването на Брьозиг само ще прогони още повече процеса.

— Напълно съм съгласен с вас, но все пак бихме искали да знаем къде е прекарал обвиняемият нощта срещу 15 октомври? — каза Дросте.

Госпожа Руп стоеше изправена и с широко отворени очи гледаше мъжа си. Очевидно и тя не знаеше, че беше излъгал.

Руп бавно стана.

— Спах на една пейка в Тиргарден.

— А защо не се върнахте вкъщи?

— Защото повече не можех да понасям всичко това... не можех да гледам как се мъчеше жената... а и тези караници по цяла нощ...

— Искате да кажете, че не сте могли повече да гледате страданията на майка си? — попита съдията.

— Не. Говоря за жена си. Да си призная, не се безпокоях особено за майка си — уточни Руп, като погледна дамата сред съдебните заседатели.

При тези думи лицето на госпожа Руп се преобрази — изразяваше покорство и благодарност. Приличаше на съвсем друга жена.

— Защо тогава излъгахте, че сте били у Брьозиг?

— Заради съпругата ми. Знаете, тя мислеше, че работя при него, а аз не исках да я разочаровам...

— Разбирам. А откъде взехте картофите, които сте занесли вкъщи?

Руп млъкна, по лицето му се стичаше пот.

— Длъжен ли съм да отговоря?

— Не — каза съдията, — но в сегашното ви положение би било по-добре, ако го сторите.

Мина известно време, докато отговори.

— Откраднах картофите, господин съдия. Сега вече е все едно. В предварителния арест излежах наказанието, полагащо ми се за тази кражба. Откраднах картофите от Витембергския площад. Излязох рано сутринта от Тиргарден тъкмо когато ги разтоварвах. Вървах и си мислех: „Е, така или иначе трябва да занеса нещо за ядене на дечурлигата и жената.“

След още няколко въпроса Руп седна на мястото си с ореол на мъченик.

И този ден не можах да стигнат до заключителните пледоарии, защото едно от вещите лица се впусна в безкрайно изложение относно психиката на бременните жени — този въпрос явно бе негова слабост.

Дросте закри заседанието на обяд и се обади вкъщи, за да предупреди, че ще се забави в съда. Все още се надяваше, че ще успее да ускори хода на делото. Може би към пет часа умореният прокурор ще се опита да се отърве с колкото може по-къса реч, а присъдата вече бе ясна — непредумишлено убийство със смекчаващи вината обстоятелства за госпожа Руп и оправдателна присъда за мъжа ѝ.

Следобед заседанието бе подновено. Около четири часа, тъкмо когато се опитваше да накара госпожа Руп да направи признание, Перлеман мина през залата и му подаде писмо.

— Спешно е — прошепна той.

Дросте го погледна. Изглеждаше като обикновено анонимно писмо: в евтин плик, написано с разкривен почерк и правописни грешки в адреса.

Извини се с усмивка на прокурора и го отвори.

„Уважаеми господин съдия,

Във връзка с убийството искам да заявя, че съм важен свидетел. Не съм алчен за пари и не целя свидетелско възнаграждение. Искам да служа на правосъдието, защото зная истинския убиец. Видях го с очите си. Сега съм в съдебната зала. Готов съм да свидетелствам, щом ме призовете. С очакване и почитание:

Мартин Керн“

Дросте познаваше стила, чрез който се изразяваха ниско образованите хора. Предаде писмото на съдебните заседатели. Не искаше да допуска още един свидетел, който вероятно щеше да наговори куп безсмислици. Настъпи кратък спор и госпожа Будекер се развълнува. Настояваше свидетелят да бъде призован. За първи път вземаше участие в съдебен процес, жадуваше за сензации и ако зависеше от нея, би продължила делото с още две седмици.

Съдията въздъхна дълбоко и призова на свидетелското място да се яви Мартин Керн.

Той бе възрастен човек, с едно изкуствено око, което бил „спечелил“ по време на войната. Каза, че вечерта или по-точно, през нощта срещу 15 октомври видял обвиняемия Руп да носи някакво пакетче, в което можело да има единствено отрова за мишки.

След кратък кръстосан разпит стана ясно, че твърдението му се базира на чисто предположение и бе лишено от всякакво сериозно основание. Но благодарение на показанията му се установи, че през нощта на 14 срещу 15 октомври Руп е бил в кръчмата на вдовицата Онхаузен, на „Ритергасе“. Мартин Керн, който известно време работил като прислужник там, бил свидетел на честите посещения на обвиняемия и както изглеждаше, не го обичаше много. Добре запомнил въпросната нощ, защото на другия ден — 15 октомври бил уволнен.

Отново разпитваха Руп. Мина много време, преди да направи признание, че казаното от Мартин Керн е истина. Вярно е, че на 14 октомври вечерта се отбил в кръчмата „Синия таралеж“. Пакетчето, което свидетелят е видял, било шишенце лекарство, предписано на майка му. Преди да отиде в Тиргарден, се почерпили по чашка с един приятел.

— Вероятно няма да можем да намерим и него, как мислите? — подигравателно попита прокурорът.

Дросте наблюдаваше госпожа Руп. Бе пребледняла, с изкривено лице, сякаш изпитваше болка. Съдията усещаше, че във въздуха е надвиснало нещо, което само долавяше, но не можеше да определи.

— Обвиняемата е уморена. Утре ще пристъпим към заключителните речи — каза Дросте и с това обяви заседанието за закрито.

С тъга погледна към госпожа Руп. Гледаше с неவிждащ поглед пред себе си и надзирателката трябваше да я потупа по рамото, за да ѝ покаже, че трябва да я изведе.

Залата се опразваше бързо — като театър след слаба пиеса.

Съдията се зарадва, намирайки Мериан вкъщи. По време на вечерята почти непрекъснато говореше, смееше се, ръкомахаше. Дросте погледна жена си. „Тази вечер изглежда по-различно от обикновено — страните ѝ са порозовели, очите ѝ светят...“. Като естет ценеше красотата и ѝ се възхищаваше.

Тъкмо когато се готвеше да ги покани да излязат тримата някъде, чу гласа на Мериан:

— Ще взема Евелин със себе си на уикенд в Гелтоу.

За миг се разочарова. Очакваше, че утре Мериан ще дойде на процеса. В същото време почувства и облекчение. Имаше нужда да остане сам, за да подреди мислите си около това тягостно и уморително дело.

Започна да разказва на Мериан за досегашния му ход още щом Евелин излезе от трапезарията.

— Ако бях на твое място, щях да отида и да видя тази вдовица Онхаузен — каза Мериан, след като внимателно го изслуша.

— Защо?

— Помисли малко. Никога не си бил добър психолог, Пушел.

На Дросте му се искаше да я прегърне, да усети топлината на тялото ѝ.

— Не те разбирам, Мериан.

— Ти принадлежи към онези щастливи хора, които не познават чувството на ревност — отвърна му, гледайки го замислено.

Преди да успее да ѝ отговори, Евелин се показа на вратата готова за път. Забеляза възбудата ѝ и нежно се усмихна — трогна се, че

отиването в Гелтоу е такова събитие за нея. Пожела им приятен път, когато те вече слизаха по стълбите, и се върна в апартамента.

Сега жилището изцяло му принадлежеше и то му се стори по-голямо и по-удобно. Пусна радиото, попадна на „Четвърта симфония“ от Чайковски и се заразхожда напред-назад из кабинета.

Минаваше осем и половина, когато облече палтото си и излезе от къщи. Спря първия срещнат минувач и го попита знае ли къде се намира Ритергасе. Казаха му, че е близо до „Александърплац“ и той тръгна нататък с метрото. В главата му се мяркаха различни предположения.

Слезе на „Александърплац“ и се огледа наоколо — това е едно от „нощните“ сърца на Берлин — навсякъде светлини, шум, движение, хора, коли, реклами...

Спря едно такси и даде адреса — „Ритергасе“ 10. Мина по няколко мръсни и непознати улици. Зад един ъгъл таксито спря. Плати, слезе от колата и се озова пред вратата на „Синия таралеж“ — малка кръчма, която изглеждаше като хилядите други кръчми в Берлин. Влизайки, го лъхна характерната миризма на изстинали пържени картофи, разлята бира и тютюнев дим. До тезгяха стояха няколко души и бегло погледнаха новия посетител. Обслужваше ги млад здравеняк, с голи до лактите, мускулести, татуирани ръце. Неизвестно защо той твърде много му напомни Руп. Съдията поздрави смутено и влезе навътре в помещението. Имаше пет маси, на две от тях играеха карти. Дросте седна на една от свободните и си поръча бира. Мръсен и леко кривоглед сервитьор му я донесе. Единият от компанията на съседната маса извика: — Госпожо Онхаузен!

Появи се съдържателката на кръчмата — закръглена и едра жена, на около тридесет и пет години, с подчертано женствена фигура. Всички мъже я проследиха с очи. Тя поздрави този, който я извика, и отиде да се запознае с приятелите му.

Дросте ги наблюдаваше. В госпожа Онхаузен нямаше нищо предизвикателно — любезността с клиентите бе просто част от работата ѝ и въпреки това човек оставаше с впечатлението за нещо не дотам почтено.

Сега тя спря при мъжа зад тезгяха. Стоеше, леко олюлявайки се, почти грациозна въпреки тежестта си. Усмивнато гледаше ръцете му — усмивка на преситена и леконравна жена.

„Тази жена и мъжът срещу нея, тази жена и Руп!“ — представил си това, вече знаеше какво трябва да предприеме утре в съда.
Бързо допи бирата си, плати и излезе.

ПЕТЪК. ТОЙ

Преговорите с членовете на Съюза на вносителите на плодове продължиха до обед. Нетърпението на Франк постепенно нарастваше и едва подписали договора, той се втурна по стълбите, буквално скочи в едно такси и се отправи към северната гара. Току-що сключената сделка бе още в съзнанието му, но въпреки това успя да насочи мислите си към пристигането на Евелин. Вълнението, а и опасението, че ще закъснение го правеха още по-нетърпелив. Няколко пъти помоли шофьора да увеличи скоростта. Пътят сякаш нямаше край. Безпомощността на Евелин му бе добре позната. При евентуално закъснение от негова страна беше твърде вероятно да се разминат.

Най-после таксито спря пред гарата. Евелин! Вече усещаше сладостните мигове на предстоящото приключение с тази, незнайно как и за самия него, завладяла го жена. Плати и се насочи към перона. Влакът бе пристигнал преди две минути.

— Франк! — чу гласа ѝ и се огледа. Постъпи глупаво, като търсеше с очи бялата рокля, с която беше облечена и трите пъти, когато я видя, дори при раздялата им на берлинската гара.

— Евелин! — стори му се някак чужда и непозната в черния си костюм. — Къде е багажът ви?

Показа му носача, търпеливо чакащ отстрани с куфарчето ѝ. Хвана я подръка и тръгнаха заедно.

Не беше очаквал, че ще му направи толкова различно впечатление — сякаш бе друга жена, не онази, която страстно бе прегръщал в задушната съблекалня. Но в крайна сметка това нямаше значение — тя беше в Париж, имаха целия ден и дългата нощ, за да възвърнат отново предишната близост помежду си.

В таксито Франк предпазливо докосна ръката ѝ и силно я стисна. Усети как тялото ѝ за миг се напрегна. Все още не беше я целунал. Бракът с Пърл го научи да съдържа чувствата си.

Асансьорът спря на втория етаж — трябваше да продължат нагоре пеша. Следваше Евелин и това му позволи да я огледа по-

внимателно. Беше много по-хубава, отколкото си мислеше — пепеляворусата коса, стройната фигура, стегнатите бедра, походката...

— Е, пристигнахме най-после! — каза Франк, отваряйки вратата на стаята си. Освободи бързо носача и след миг вече я прегръщаше. Тя обаче се отдръпна смутена и приближи до камината.

— Жозефина! — възкликна, сякаш поздравяваше някоя позната.

— Коя?

— Жозефина Бохарне — отвърна, докосвайки гипсовия бюст.

— Тази прочута немска образование! — усмихна се Франк. След малко попита: — Колко време ви е възможно да останете? — всъщност зададе въпроса формално, самият той заминаваше на следващия ден с „Беренгария“.

— Утре вечер трябва да си бъда вкъщи.

— Със самолет това не представлява никакъв проблем.

— Нека не говорим за утре! — в гласа ѝ звучеше молба.

Кимна разбиращо, след това взе куфара ѝ и го занесе в спалнята. Едва отворил вратата, го лъхна миризмата на рози, изпълнила цялата стая. Евелин притисна лице към букета.

— О, благодаря!

Франк с мъка сдържа усмивката си — личеше си намесата на собственичката на хотела — щорите бяха полуспуснати, сега и тези цветя...

— За съжаление имаме обща баня. Моята стая е от другата ѝ страна — закашля се и добави: — Тук ни смятат за съпрузи.

— Вие сте пълна противоположност на женен мъж!

— Така ли мислите? — вече съжаляваше, че макар и неумишлено, не беше споменал за брака си. Но сега не беше нито времето, нито мястото да ѝ разказва за Пърл, пък и това съвсем не я засягаше.

— Сигурно се чувствате уморена от пътуването. Искате ли да се изкъпете?

Предложението бе направено съвсем навреме и Евелин го прие с благодарност. Отвори малкия си куфар и занесе принадлежностите си в банята.

— Само побързайте, скъпа, иначе ще закъснеем за обедата — в това отношение французите много държат на точността.

А сега, след като Евелин беше вече тук, трябваше да се обади на Марион и да отмени уговорената среща с нея.

„Това не е много честно“ — помисли си гласно, но не можеше със сигурност да твърди за коя от двете жени бяха предназначени думите му.

— Франк! — чу гласа на Марион в слушалката. — Цял ден не съм те виждала! Флора прави големи приготовления за довечера.

— Скъпа, случи се нещо непредвидено.

— Лошо ли е?

— Прецени сама — пристигна жена ми. Срещата ни довечера отпада, а утре сутринта заминаваме и няма да можем да се сбогуваме.

Марион не отговори веднага, но новината явно не ѝ допадна.

— Прати ми телеграма, преди отново да дойдеш в Париж.

Франк промърмори някакво обещание — нетърпението вече го обземаше. Вратата на банята се отвори и Евелин спря на прага, като го гледаше въпросително. Марион обаче не спираше да говори:

— Радвам се, че те видях. Лек път и приятно прекарване в Америка...

— Довиждане — бързо прекъсна този словесен поток и затвори. Погледна Евелин — изглеждаше освежена. Целувайки я, усети вкуса на червило — именно то липсваше на малката берлинчанка.

— А сега да вървим да обядваме — каза Франк.

Собственичката на хотела го задържа, подавайки му телеграма. Беше от Лондон, от Пърл.

„Корсар не може да дочака търпеливо минутата, когато ще се запознаете!“

Замисли се за миг — кой ли е този Корсар? След това се сети — новото им куче. Усмихна се. Евелин стоеше до него и го наблюдаваше.

— По работа — обясни той.

— Жените много ви глежат!

Женската проникателност винаги го изненадваше.

— Да не би да ревнувате?

Тя не отговори. Излязоха от хотела и той хвърли телеграмата в първото попаднало му кошче за боклук.

Франк се гордееше, че знае в Париж хубав малък ресторант, който не се посещаваше от англичани — „Ше Росе“. Именно там заведе Евелин. Избраха маса за двама. Докато тя с интерес разглеждаше обстановката, огледа менюто и даде поръчката на сервитьора.

В главата му се въртяха различни мисли. Беше пристигнала веднага след настоятелната му молба. Сама по себе си тази постъпка значеше много, но от друга страна, чувствителното и крехко създание до него малко го притесняваше. Това беше една неангажираща любовна авантюра, а се държаха така, сякаш беше първият ден от медения им месец.

Вече привършваха десерта, когато до масата им се приближи мъж с типично немски черти и заговори Евелин. Франк го изгледа с пренебрежение — имаше рядка коса, на едната му буза личаха три белега. Говореше гърлено и малко високо. От дамската тоалетна излезе непривлекателна висока жена и се присъедини към непознатия. Съжали Евелин, че ѝ се налагаше да контактува с подобни хора. Най-после ги оставиха сами. Плати и двамата излязоха на улицата. Изглеждаше объркана и разстроена, но тъй като не му обясни нищо, реши тактично да не ѝ задава въпроси. Тръгнаха мълчаливо надолу по улицата. След известно време каза нерешително:

— А сега какво?

— Да, сега какво?

— Сигурно знаете какво правят в Париж влюбените по това време на деня, нали? — не забеляза леката червенина, появила се на лицето ѝ. — Спуснати щори, хладни чаршафи... Обичате ли да се любите през деня?

В думите ѝ звучеше увереност, придобита може би от личен опит. Говореше като изкусен познавач на любовното изкуство и това малко го изненада.

Заваля. Спря такси и тръгнаха към Пре Кателон в Болонската гора. Помогна ѝ да слезе, плати и хвана ръката ѝ. Вървяха един до друг по мокрия пясък. Вече не валеше.

„Жалко“ — мислеше Франк. Навярно ако можеше да посвети времето си изцяло на Евелин, щеше да преживее нещо вълнуващо, неповторимо, но...

— Вие сте загадка за мен — чу гласа ѝ. — Разкажете ми нещо за себе си — откъде сте, с какво се занимавате... Не зная почти нищо за вас.

— Прилича на интервю — отбеляза с усмивка и започна да разказва.

Никога по-рано не бе говорил за себе си така директно, затова мисълта му беше малко накъсана. Кантората в Ню Йорк пътуванията по различни търговски въпроси, яхтата в Лонг Айланд, Южна Каролина и посрещаните там коледни празници с огньовете на открито... Ловът, ездата, портокаловите плантации в Южна Калифорния и Санта Барбара, годините, прекарани в Китай, във Филипините, в Куба войната... За всичко това Франк казваше по няколко думи, но разказът му истински се оживи, когато намеси и бизнеса с портокалите.

— Значи обичате работата си?

— Да, мисля, че да.

— Разказвайте още... каквото и да е... дори и незначително...

— Нима не казах достатъчно?

— Не... — Евелин замълча и го погледна в очите. — Когато зная повече, ще ми бъде по-лесно да си спомням за вас... след като се разделим... утре...

— Слушайте, скъпа. Ние сме заедно — сега. „Утре“ не съществува — сякаш думите му можеха да спрат времето.

Тя не реагира на забележката му и продължи:

— Вие, американците, гледате на нещата с други очи. А освен това вероятно в живота ви има и жени, нали?

— Безсмислено е да крия. Понякога — да.

— А има ли между тях една, която да значи за вас повече от останалите? Искам да кажа, изневерявате ли на някого днес с мен?

— Да — не закъсня отговорът му. Не обичаше да лъже, а и считаше, че е излишно.

— Вие също имате съпруг, нали? Той знае ли, че сте в Париж?

Евелин кимна утвърдително.

— А факта, че сме заедно, нима знае и това?

Този път въпросът му остана без отговор, Франк притегли Евелин към себе си. „Обичам ви!“, прошепна нежно. Погледна часовника си. Влакът му тръгнаше за Шербург в осем и половина

сутринта. Вече се мръкваше, а тя се държеше така, сякаш не знаеше, че времето им е ограничено. Спря минаващото покрай тях такси.

— В хотела ли? — верен на добрите си маниери, попита Франк.

— Не, преди това искам да отида в Сент Шапел.

Това го обезкуражи. Смътно си спомняше това място. Колата минаваше покрай Сена, през моста Сен Мишел, и най-накрая спря пред една стара сграда.

— Стотици пъти съм идвал в Париж и никога не съм влизал тук.

— А аз не бих искала да пропусна тази възможност. Вървеше напред, чувствайки се като у дома си, пресече малкото дворче и влезе в параклиса.

Бяха последните и единствени посетители, Франк почувства, че тишината и особеното очарование на обстановката му въздействат и се опита да им противостои. „Всичко е много впечатляващо, но и барът в Риц съвсем не е по-лош“, помисли си, преди синьото сияние, царящо в параклиса, да го завладее и проникне в него.

Евелин стоеше неподвижно. Приближи се до нея, прегърна я през кръста и вече не можеше да се владее. Обзе го нетърпеливо, почти грубо желание, също както тогава — в съблекалнята. Тя се притисна до него.

— Желая ви. Струва ми се, че не съм се любила истински, откакто...

Не успя да довърши думите си. Франк вече я водеше към таксито.

ПЕТЪК. ТЯ

След като взе билета си за влака, на Евелин ѝ останаха едва деветнадесет марки — сума, съвсем недостатъчна, за да си купи и билет за връщане. Когато напускаше Берлин, беше твърде развълнувана, за да си даде сметка за положението, в което се намира. Сега вече беше в Париж. Какво щеше да прави, ако Франк не я посрещне — сама, в непознат град, без приятели, без пари...

Ненадейно го видя. Чакаше на перона — с тъмен костюм и шапка. Въздъхна с облекчение.

— Франк!

Вървейки най-последно до него, се почувства някак остаряла, но заедно с това по-мъдра, по-опитна... Срещата не беше така романтична, както си я бе представяла, нямаше го нито неудържимият порив, нито прошепнатите, сподавени от вълнение думи на щастие. Беше ясно, че Франк не отдаваше на идването ѝ такова голямо значение, каквото имаше то за нея. Беше оставила мъжа, даващ ѝ сигурност и подкрепа, и смело бе тръгнала към другия — за когото не знаеше почти нищо, но в когото бе влюбена. Но „това е, което мъжете не знаят — нито този, когото сте оставили, нито онзи, при когото сте отишли“, мислеше си Евелин.

Отпусна се на седалката в таксито и се загледа през прозореца, Франк докосна ръката ѝ. От допира тялото ѝ се напрегна. За миг затаи дъх, като че можеше с това да задържи сладостната тръпка. В същото време говореха банални неща — как е пътувала, какво е било времето в Берлин...

„Вчера си бях вкъщи, днес съм в Париж. А утре?“ Тази внезапна мисъл я изтръгна от унеса и Евелин интуитивно разбра, че няма да се върне у дома — при Курт и децата, нито утре, нито...

Таксито спря. Слезе и мина през малката въртяща се врата, която Франк бутна пред нея. Не знаеше как трябва да се държи жена, която влиза в хотел с любовника си.

Асансьор, стълби, коридор, стая. Високият прозорец с балкончето извика в съзнанието ѝ спомена за сватбеното ѝ пътешествие в Париж. И тогава изпитваше страх, но усещането бе някак по-различно... Не разбра как се озова в прегръдките на Франк. Смутено се отдръпна.

— Трябва да разопаковам багажа си.

Той взе куфара ѝ и го занесе в спалнята. Видя как мускулите му се напрегнаха. Тялото му я възбуждаше — виждаше единствено него, а не дрехите, елегантния костюм... Франк обясняваше нещо за стаите им. Усещаше, че и той се чувства малко неловко и това до известна степен я окуражи.

В спалнята усети силния мирис на букета тъмночервени рози, поставени във вазата до леглото. Те преобразиха всичко. Напомниха ѝ за мимозите, които беше ѝ изпратил. Навярно цветята бяха своеобразен начин да изразява без думи чувствата си.

— О, благодаря! — гласно каза Евелин.

Не можа да прикрие изненадата си, че в хотела са регистрирани като съпрузи.

— Вие сте пълна противоположност на женен мъж!

— Така ли мислите?

Усмихна се. Мъжът, за когото не знаеше много. Мъжът, който бе така различен от останалите, „любовникът“. Не можеше да изрази с думи подобни мисли.

Предложи ѝ да се изкъпе и тя с удоволствие прие. Водата във ваната беше гореща. Разтривайки коленете си със сапунената пяна, Евелин се замисли за себе си. Предстоеше ѝ нещо, за което беше съвсем неподготвена. Опитът, придобит в брака, нямаше нищо общо с любовното изкуство. Чу, че Франк разговаря по телефона и бързо излезе от ваната. Огледа се в огледалото и това ѝ отне и малкото останала увереност. Облече се и леко начерви устните си, мислейки си, че това ѝ придава вид на францужойка, „Франк сигурно харесва францужойките.“ Точно в този момент си спомни, че забрави да плати сметката за газта. Курт ще я намери, ще се обади в Гелтоу, а тя няма да бъде там и...

— Не трябва да припадеш, само това не! — заповяда си гласно. „Мериан навярно ще съумее да излъже вместо теб.“

Напудри лицето си, облиза току-що начервените си устни и влезе при Франк. Говореше по телефона с жена, беше уверена в това, и ѝ стана неприятно. Твърде малко неща знаеше за него. Когато я видя, бързо затвори. По всичко личеше, че одобри външния ѝ вид. Целуна я и излязоха заедно от стаята.

Отидоха да обядват в малък ресторант на левия бряг на реката. Трудно ѝ беше да се държи естествено, чувстваше се като актриса — аматьорка на неподходяща сцена или в неподходяща за нея роля. Франк седеше съвсем близо до нея и от време на време стискаше ръката ѝ под масата. Беше неспокойна, усещаше нечий поглед върху себе си. Това не убягна от вниманието му.

— Какво има, скъпа?

— Не зная... един мъж през цялото време ме наблюдава.

— Но това е естествено. Всеки парижанин би гледал жена като вас.

Евелин поклати глава.

— Не, не е това. Лицето му ми се струва познато, но не мога да си спомня кога съм го виждала.

Франк ѝ наля още вино. Тя отпи и отново погледна към срещуположния ъгъл на помещението.

— Спомних си, това е доктор Екхард! — каза Евелин, пребледнявайки, а устата ѝ потрепериха. Доктор Екхард беше един от колегите на Курт, с когото той често работеше. Наскоро се беше оженил — сети се, че обсъждаха дали да му изпратят сватбен подарък или телеграма с благопожелания. Навярно седящата до него невзрачна, тъмнокоса жена беше съпругата му, с която прекарват медения си месец тук. Все още се надяваше, че доктор Екхард няма да я познае. Евелин заговори бързо и припряно на безукорно правилен френски, опитвайки се да се представи за парижанка, но напразно — той вече се беше отправил към масата им.

— Нима е възможно! Госпожа Дросте, каква изненада! Господин съпругът ви също ли е тук? Ние бяхме в Алжир и...

— Мога ли да ви представя господин Дейвис — успя да вметне тя.

Франк само кимна, а Екхард отвърна с поклон, подобаващ на запасен офицер, какъвто всъщност и беше.

— В Париж съм с приятелката си, сигурно я помните, Мериан — по-скоро неуверено, отколкото категорично изрече Евелин набързо измислената лъжа.

Доктор Екхард все още изглеждаше учуден.

— Каква случайност! Първото познато лице от три седмици насам. Веднага казах на жена си — това не е ли госпожа Дросте? Колко време ще останете тук? Градът е великолепен, нали?... Е, ще се видим в Берлин!

Госпожа Екхард, която междуременно беше отишла някъде, се върна. Мъжът ѝ я представи все така многословно...

Сега всичко бе свършено. Доктор Екхард ще разкаже на мъжа ѝ за срещата им. Как ли щеше да реагира? Какво щеше да стане с брака им, с децата...

— Нима немците още си устройват дуели? — чу насмешливия глас на Франк. Не личеше да е забелязал друго, освен белезите по лицето на Екхард.

Внезапно ѝ се стори чужд. „Никой не ме разбира“ — мерна се в съзнанието ѝ. Мълчаливо вървяха един до друг надолу по улицата. „Не съм жена, способна на подобна авантюра... трябва веднага да се върна... да призная всичко на Курт... но не мога да го направя... до мен е Франк и аз го обичам... Обичам те, Франк, но ме е страх... трябва да ми помогнеш... не е толкова лесно...“

Заваля. Качиха се в едно такси и смяната на обстановката прекъсна хаотичните ѝ мисли.

— Къде отиваме?

— Към Пре Кателон, в Болонската гора.

Евелин осъзна къде би искала да бъде. В Париж имаше малък параклис с чудни прозорци от цветно стъкло, който при сватбеното ѝ пътешествие така я бе впечатлил, че беше сигурна — ако отиде там, в Сент Шапел, всичките ѝ тревоги и страхове ще се разсеят.

Но таксито спря и Франк ѝ помогна да слезе. Въпреки че желанието ѝ да бъде в параклиса не се изпълни, тя усещаше как напрегнатостта ѝ постепенно отслабва. Светът бе прекрасен — мъжът, когото обичаше, вървеше до нея, ръцете им бяха вплетени една в друга — това ѝ бе напълно достатъчно, за да се почувства отново щастлива. Докато пътуваха, дъждът беше спрял и слънцето отново грееше.

Погледна Франк.

— Разкажете ми нещо за себе си — откъде сте, с какво се занимавате? Не зная почти нищо за вас!

Той ѝ се усмихна и заговори. Разказът му бе пълен със съвсем нови за нея неща — непознати, романтични и много далечни. Така можеше да говори само човек с богат житейски опит, пътувал къде ли не, но чувстващ се навсякъде като у дома си... Но защо не споменаваше най-главното?

— А освен това вероятно в живота ви има и жени?

Думите ѝ не прозвучаха толкова като въпрос, а по-скоро като констатация. Той не отрече, а очите му го издадоха, че мисли за една определена жена. Откритието ѝ причини болка. Събра смелост и попита:

— Изневерявате ли на някого днес с мен?

— Да.

Беше му благодарна, че не я излъга. Болката, стегнала сърцето ѝ, поотслабна и усети сълзите, парещи очите ѝ.

— Вие също имате съпруг, нали?

„Нима ме ревнува!“ — с радост помисли Евелин.

— Той знае ли, че сте в Париж?

Кимна утвърдително, Франк я притисна до себе си и тя усети биенето на сърцето му. „Обичам ви!“, прошепна той. Думите му ѝ прозвучаха фалшиво, като добре заучена, изкусна лъжа. Усещането за близост изчезна. „Колко малко от онова, което се казва между влюбени, носи истинско щастие!“, помисли си с тъга.

Отново се качиха в такси.

— В хотела ли? — чу въпроса му.

Видя тапетите в спалнята, усмивката на собственичката, леглото...

— Не, преди това искам да отида в Сент Шапел.

Изглеждаше обиден и навярно имаше право. Знаеше, че не разполагат с много време, доскоро го желаше и все пак...

— Как ще се върна в Берлин? — попита след малко. Мисълта, че трябваше да му поиска пари за връщане ѝ тежеше.

— Всичко вече е уредено. Самолетът ви е утре в девет и тридесет. Вече поръчах билета, ще го донесат довечера в хотела.

— Благодаря ви!

Погледна я усмихнато.

— Не мислете за раздялата! — в гласа му се долавяше неприкрита нежност.

Таксито спря. Идеята ѝ да дойдат тук беше несполучлива. Сводовете на параклиса, прозорците с цветни стъкла — всичко това ѝ напомняше за Курт. „Защо не мога да отида при него и да му разкажа всичко? Може би ще ме разбере, ще ми прости...“ Стори ѝ се съвсем естествено съпругът ѝ да я посрещне и утеши след раздялата с Франк. Видя се между тези двама мъже — вървяха по свой собствен път, без да знаят или поне да се досещат за нейните чувства, мисли, желания...

Усети ръцете на Франк по тялото си. Усети и прилива на твърде дълго потисканото желание. За първи път, откакто се познаваха, бяха обзети от една мисъл, една страст...

— Желая ви. Струва ми се, че не съм се любила истински, откакто...

Не дочакал края на думите ѝ, той вече я водеше към таксито. По пътя към хотела образът на Курт отново се появи, но Евелин с лекота успя да пропъди бледия призрак...

ПЕТЪК. МЪЖЪТ

В началото на заседанието съдията предложи да бъде извикана като свидетелка вдовицата Онхаузен. Прокурорът остро протестира:

— Мисля, че обстойно проучихме всички обстоятелства, свързани с това дело. Убеден съм, че съдебните заседатели са стигнали вече до определено становище. Привличането на още свидетели ще доведе само до нова загуба на време...

Защитникът Бруне за пръв път в живота си го подкрепи. Сякаш, щеше да се задуши, ако продължи да изчаква и не произнесе заключителната си реч.

Дросте огледа залата — беше почти празна. Присъстващите журналисти се прозяваха отегчително. Изведнъж забеляза Мериан — беше седнала на третия ред от местата, предназначени за публика, и го гледаше внимателно. Изглеждаше съсредоточена, но когато срещна погледа му, се усмихна.

— Въпреки изказаните доводи настоявам да се призове посочената от мен свидетелка. Считам, че появата ѝ ще хвърли допълнителна светлина върху процеса — натъртено каза съдията.

В този момент видя, че госпожа Онхаузен по някакво чудо се намира вече в залата. Тя даде знак с ръка, че иска думата. Държеше се като жена, уверена във впечатлението, което прави, и свикнала всичко да става по нейно желание. Госпожа Будекер, единствената жена сред съдебните заседатели, я погледна враждебно. Същият израз се изписа и на лицето на госпожа Руп. Залата видимо се оживи.

— Преди да пристъпим към разпита на свидетелката, бих искал да ѝ задам един въпрос — отбеляза прокурорът. — По какъв начин се озова в съда?

Госпожа Онхаузен се обърна към него и учтиво отговори:

— Интересувах се какво ще стане с Руп.

— Значи се познавате с обвиняемия?

— О, да! — отвърна с почти снизходителен тон, сякаш въпросът ѝ се стори доста глупав.

Дросте пое воденето на разпита.

— Можете ли да си спомните беше ли обвиняемият в кръчмата ви на четиринадесети октомври вечерта?

— Четиринадесети?... Страхувам се, че не помня точно. Може би. По това време идваше почти всеки ден — в думите ѝ звучеше лека насмешка.

— Бихте ли разказали на съда какви бяха вашите отношения?

— Няма много за разказване. Не криех, че Руп ми хареса още от самото начало. Не обръщах внимание на клюките в Ритергасе. В края на краищата аз съм свободна жена и мога да постъпвам, както пожелаая, нали?

Щайнер се ухили. Дросте приведе отговора на вдовицата в по-юридическа форма:

— Миналата есен обвиняемият Руп е посещавал често кръчмата „Синият таралеж“ и се е харесал на свидетелката, която е нейна съдържателка.

Журналистите стенографираха думите му.

— От само себе си се разбира, че тогава още не беше обвиняем — разумно добави Онхаузен.

— Какви бяха сред това отношенията ви с него? — продължи Дросте. За миг направи пауза и добави: — Разбира се, може да не отговорите на въпроса.

— Защо не! Когато се опознахме по-отблизо, решихме да се оженим. Разбрахме се чудесно, а и аз имам нужда от мъж вкъщи.

— Знаеше ли, че искате да станете негова жена и беше ли съгласен да се ожени за вас? — повтори твърдението ѝ съдията.

Сега всички в залата напрегнато следяха разпита.

— Разбира се — усмихна се вдовицата. — Щеше да се отърве от всичките си неприятности, щом се оженехме.

— Знаехте ли, че има семейство? — попита Дросте.

Свидетелката хвърли бърз поглед на госпожа Руп, която седеше на подсъдимата скамейка.

— Да, знаех.

Настъпи мълчание, което тя прекъсна, без да дочака следващия въпрос.

— Виждате ли, господин съдия, между Руп и жена му всичко бе свършено, преди да има нещо между нас. Той си беше женкар, това го

знае цялата улица. Жена му не можа да го задържи, а когато човек няма нещо, то не може и да му се отнеме, нали така? Руп сто пъти ми е повтарял, че никога не я е обичал. Щеше да ѝ даде нещичко за прехрана и тя щеше да го остави на мира. На мен ми харесваше и за търговията, и иначе...

— А откъде щеше да намери парите? — намеси се прокурорът.
— Знаели сте, че е без работа и не разполага с никакви средства. Вие ли щяхте да му дадете пари за развод?

Вдовицата учудено го погледна.

— Аз ли? От къде на къде?... Нали щеше да получи наследство от майка си след смъртта ѝ и тогава...

— Моля, искам да кажа нещо! — неочаквано каза госпожа Руп, като се изправи.

Всички в съдебната зала се обърнаха към нея. Монотонният глас, който чуваха дни наред, бе променен. Дросте беше много възбуден. Струваше му се, че усеща биенето на сърцето си в гърлото.

— Изчакайте да свършим с разпита на свидетелката — чу се да казва.

Госпожа Руп не седна на мястото си. Остана права, с втрещен в мъжа си поглед.

— Още един въпрос: Отношенията ви с обвиняемия бяха ли интимни?

Онхаузен помълча, гледайки няколко секунди Руп. Той не отговори на погледа ѝ.

— Ако искате, можете да не отговаряте — каза съдията.

Дружелюбно му кимна, показвайки, че го е разбрала.

— Тогава няма да отговоря — каза тя с усмивка.

— Има ли други въпроси към свидетелката?

Госпожа Будекер прошепна нещо на Щайнер, който пък предаде въпроса и на Дросте. Той се обърна към вдовицата:

— Съдебните заседатели искат да знаят дали все още имате намерение да се омъжите за Руп?

— Не, разбира се, че не! — беше моменталният отговор.

Защитникът се изправи. Изглежда, усещаше, че губи делото.

— Протестирам срещу използването на недоказани любовни връзки на моя клиент за създаване на настроения против него — извика, обръщайки се към заседателите.

— Има ли други въпроси? — отново попита Дросте, като изгледа всички. — Благодаря ви, госпожа Онхаузен, съдът няма повече въпроси към вас.

Погледна към госпожа Руп. Не можа да овладее израза на съжаление и разбиране, появил се на лицето му, нещо, което един юрист не биваше да допуска. Надяваше се, че най-после ще признае истината.

— Струва ми се, че преди малко обвиняемата искаше да каже нещо?

Госпожа Руп отвори уста, като се мъчеше да заговори, но от възмущение не можа да продума.

— Знаехте ли за отношенията между съпруга ви и свидетелката? — попита внимателно съдията.

— Нищо не знаех... Нищичко не знаех за всичко това... Живееш, трепеш се заради него, а той... — тя затвори очи. — Руп направи това сам, господин съдия... той е убиецът, ето го, ето го... Ако го обесят, тъй му се пада... Тъй му се пада! — извика тя. — След всичко, което изтърпях заради него... тичал след всяка жена... а аз да не подозирам нищо... Когато бабичката умря, дойде при мен, прегърна ме и рече: „Сега вкъщи всичко ще се нареди.“ Аз му повярвах като глупачка. А през нощта, когато децата заспаха, ми каза: „Ела за малко на двора, трябва да ти кажа нещо.“ А аз му отвърнах: „Луд ли си? Какво ти е дошло наум сега, посред нощ?“ Тогава той сложи главата си на коленете ми и заплака като дете... всичко ми разказа — как сипал отровата в супата на майка си... Аз дори не бях вкъщи, господин съдия, бях у Хьонеке — наши съседни. Помагах им, защото се пренасяха... Старата умря през нощта, аз бях при нея и пратих мъжа си за доктор... Докторът дойде чак на сутринта... тогава аз се върнах у Хьонеке... а когато ми разправи, че я е убил, едва не умрях от страх... „Направих го само заради тебе, да ти полекне и да не се мъчиш“ — така ми каза. „Успокой се — рекох. — Няма да допусна да ти се случи нещо“, защото, видите ли, му бях благодарна, че е направил такова нещо заради мене. Когато заспа, аз си мислих, мислих...

Госпожа Руп замълча, но само за миг.

— При мене дойде, при мене — извика и в този вик се долавяше странна смес от гордост и страдание. — Дойде при мене... не отиде при Ритергасе... при онази жена... Живеете седмица в една стая и не

знаете какво става наоколо... Сам направи това и ако го обесите, тъй му се пада...

В залата беше съвсем тихо, но щом Руп престана да говори, се вдигна шум, съдебните заседатели зашепнаха помежду си, журналистите и публиката също. Дросте почувства силна умора, но беше доволен. В същото време обмисляше последиците от признанието на госпожа Руп. Погледна мъжа ѝ — седеше неподвижно на мястото си, по лицето му бе изписано учудване. Съдията се обърна към него:

— Какво можете да добавите към показанията, които съдът току-що чу? Признавате ли, че сте отровили майка си?

Руп се замисли, после поклати отрицателно глава.

— Не, не е така. Жена ми ревнува и затова иска да струпа всичко върху мен.

Разнесе се шепот на негодувание. Прокурорът стана.

— Искам отлагане на делото. Оттеглям от Алоис Руп обвинението си за съучастие и го обвинявам в извършване на предумишлено убийство.

— Заседанието се отлага — обяви Дросте.

Залата се опразваше с шум, скърцане на столове, разговори.

Надзирателите се заеха с госпожа Руп. Бе закрила лицето си с ръце, виковете ѝ бяха станали почти конвулсивни. Дросте събра книгата си и противно на всички правила се приближи до нея. Изпитваше нужда да я утеши поне с една топла, човешка дума, след страданията, които ѝ причини, но тя не виждаше и не чуваше нищо.

— Дайте ѝ някакво успокоително — каза полугласно на служителите и излезе.

Нямаше съмнение, че истината бе възтържествувала. По коридора го поздравяваха, по-старите съдии спираха, за да го потупат по рамото, докато отиваше към кабинета си. По време на заседанието беше забелязал в залата председателя на Върховния съд заедно с един съдия от апелационния съд. Навярно по някакъв начин до Върховния съд бе достигнал доклад, че Дросте излишно протака делото. Сега вече беше спокоен. Благодарение на педантичността и прецизността си извоювах победа.

На бюрото си намери бележка:

„Каня те на чашка кафе.

Мериан.“

От вълнение съвсем бе забравил, че я видя в залата. Доволно се усмихна — точно от това имаше нужда. Бързо облече палтото си и излезе навън. Мериан го чакаше.

— Имаш уморен вид. Наистина се нуждаеш от почивка и смяна на обстановката. Къде искаш да отидем — в някое малко кафене или някъде другаде?

— По-добре да отидем вкъщи. Евелин ще ме чака и...

— Евелин ми е на гости в Гелтоу, забрави ли? — усмихнато го погледна Мериан.

— Честна дума, излязло ми е от ума! — засмя се и той. — В такъв случай защо не си при нея?

— Дойдох по работа, а щом веднъж съм дошла, реших да се отбия в съда и да видя как върви обърканото ти дело.

— Много мило, благодаря ти. А как е Евелин? — попита съдията, след като помълча.

— Когато тръгнах, още спеше. Написах ѝ „план за деня“ и го оставих на масата — шеговито каза Мериан. — Сигурно сега привършва закуската си. После ще се разходи.

— Ще ѝ е скучно, но, от друга страна, тя обича да бъде сама — отбеляза мъжа ѝ.

Без да го пита повторно къде иска да отидат, тя се качи в колата си и двамата тръгнаха към Блайбдрайщрасе — там работеше. Стаята ѝ бе разхвърляна — планове, чертежи, пепелници с цигари... В единия ъгъл имаше голямо канапе, отрупано с разноцветни възглавници. Дросте се разположи удобно на него. Мериан го погали нежно и се зае да прави кафе.

— Няма нужда да говориш — предупреди го тя. — Почини си.

С благодарност затвори очи и се отпусна. Ясно чуваше всеки звук: дрънченето на чашите, клокоченето на кипналото кафе... После усети как Мериан седна до него.

— Знаеш ли, чувствам се особено винаги когато имам подобно дело — заговори Дросте, без да отваря очи. — Сякаш частично губя

съзнание. А това просто ме съсипа, толкова съм уморен, но същевременно и много доволен. Разбираш ме, нали?

— Не мисли за това. Кафето ти е готово. Изпий го и обещавам, че ще се почувстваш по-добре.

Съдията отпи глътка и се засмя. Както винаги, бе права.

— Глупаво е, че Евелин не е тук тъкмо сега, когато съм по-свободен. Можехме да измислим нещо за тази вечер, а сега ще трябва да се връщаш. Не мога ли да дойда с теб в Гелтоу?

— Там няма легло за теб, скъпи. Откажи се от тази идея. Ако искаш, мога да ти намеря партньор за бридж в клуба, но ако питаш мен, най-добре е да си легнеш. Нуждаеш се от здрав, укрепителен сън.

— Не мога да спя.

— Не, можеш да спиш! Можеш. И нямаш нужда от веронал, чу ли?

— Не бъди нетактична, Мериан. Изобщо не уважавах чуждите тайни, може би защото самата ти нямаш такива.

Лицето ѝ за миг доби загадъчно изражение.

— Кой знае? — почти на себе си каза тя. — Познаваме се отдавна, Пушел. Виждам, че мислиш и за нещо друго, не само за делото. Какво има?

— Притеснявам се за Евелин. Изглежда е болна от злокачествена анемия. Знаеш какво значи това. А и парите никога не достигат — плащаме и на гувернантка, защото е твърде слаба, за да се грижи сама за децата... Щом затворя очи, виждам само числа, неплатени сметки...

— Евелин ще се оправи. Не помниш ли, състоянието ѝ бе такова и след раждането на първото дете. А за парите не мисли, още няколко дела като днешното и...

— Странно чувство е ревността. Тази жена — госпожа Руп — беше поела върху плещите си цялата вина — непоклатима като скала, защитаваше съпруга си упорито до момента, в който разбра, че ѝ е изневерявал. Тогава изведнъж рухна.

— Никога ли не ревнуваш, Курт? Кажи ми честно, никога ли?

Мина известно време, преди съдията да отговори.

— Е, случва се понякога, когато явно показваш предпочитанията си към Евелин, а не към мен.

Веднага съжали за думите си. Знаеше, че не е прав.

— Не те питам дали ме ревнуваш, а дали ревнуваш жена си?

— О... Евелин... — усмихна се Дросте. — Тя е неподходящ обект за ревност.

Мериан го погледна някак странно. Почувства, че мускулите му постепенно се отпускат, очите му се затваряха. „Може би наистина ще мога да заспя“, помисли си с облекчение.

— Довечера сигурно ще ви се обадя по телефона — чу се да казва. Представяше си, че е в леглото си, до него има чаша чай и книга, тъмно е и вече е заспал. Всъщност много по-добре беше, че Евелин замина в Гелтоу. Когато жена му спеше до него, не можеше да се отпусне напълно.

— По-добре е да ѝ се обадиш веднага. Не обичам да ме безпокоят вечер!

Спеше му се и едно от последните неща, които искаше да направи, бе да говори по телефона. Но Мериан вече поиска от телефонистката да я свърже. Ръката ѝ стискаше слушалката, а във вперения в него поглед се четяха решителност и предизвикателство. Спомни си, че имаше същия израз в очите ѝ, когато караше колата си по един опасен път. Не можеше обаче да разбере какво общо може да има този поглед с един обикновен телефонен разговор.

— Ало, Евелин, ти ли си? Добре ли спа?... Чудесно! Намери ли закуската си?... Много е мокро, за да излезеш на разходка? Е, тогава не излизай. Ще се върна довечера към осем. Курт е тук и ти изпраща много поздравя. Чакай малко... — Мериан се обърна към него: — Тя също те поздравява и пита как са децата, послушни ли са? Дросте се усмихна. — Не — продължи разговора тя — не много, като всички деца. Да му предам ли нещо? Евелин те моли да не се преуморяваш — отново се обърна към него Мериан. — Е, добре, ще се видим скоро.

Погледна го въпросително. Очите ѝ светеха още повече отпреди.

— Искаш ли да ѝ кажеш нещо сам?

Мързеливо вдигна рамене, но все пак стана и отиде до телефона.

— Ало, мила! Чу някакво изщракване, а след това и гласа на телефонистката:

— Връзката се разпадна.

— Сигурно вече е затворила — каза Дросте и остави слушалката.

Стоеше до него с цигара в ръка. Стъмваше се и в здрача лицето ѝ изглеждаше бледо, много по-бледо, отколкото обикновено.

— Днес беше един от големите ти дни, Пушел. Гордея се с теб.

— Мигове като днешните са единственото нещо, което възнаграждава труда на съдията. Мислиш, блъскаш си главата, докато достигнеш до истината...

— Истината е нещо много по-сложно, вие, юристите, не можете да го разберете... — в гласа ѝ звучеше съжаление, което учуди Дросте.

— Какво искаш да кажеш?

— И аз не зная. Просто си мисля, че може би днес госпожа Руп излъга, може би мъжът ѝ имаше право, че просто иска да му навреди, защото го ревнува. Истината! Какво е тя всъщност? — засмя се Мериан.

Слушайки хубавия ѝ плътен глас, виждайки така близо до себе си познатите черти, Дросте изпитваше страстно желание да я притисне до себе си и да я целуне. С мъка успя и този път да потисне чувствата си.

— Налей ми още една чаша кафе, преди да си тръгна — вместо това каза той.

СЪБОТА. ТОЙ

Франк Дейвис се събуди много рано. Навън беше още съвсем тъмно. Погледна светещия циферблат на часовника си — четири и половина. Чу дишането на Евелин до себе си и се усмихна. Тази нощ му даде най-хубавото и запомнящо се изживяване от всички, които бе имал досега. „Евелин, скъпа моя...“ Изведнъж се сепна от внезапно поразилата го мисъл: „Та аз я обичам!“ Чувстваше се някак особено — отново беше млад, на не повече от седемнадесет години, с изпълнено от щастие сърце... Не можеше да намери думи, за да опише състоянието си. Погледна към Евелин и се учуди — тя също не спеше. Франк я целуна нежно.

— Как се чувстваш, скъпа?

— Чудесно, благодаря.

Известно време лежаха мълчаливо един до други, прегърнати, като в лодка, която върви по течението, ненаправлявана от никого.

— Досега не съм срещал жена като вас... давате повече... взимате повече... не зная как точно да го кажа... Искам да знаете, че никога не ми е било така хубаво.

— Не съм по-различна. Просто ви обичам повече, отколкото са ви обичали другите жени в живота ви.

— Не се оставяйте на това чувство да ви завладее, не трябва — съвсем искрено каза Франк.

Минаваше пет. Съмваше се. Влакът му тръгваше в осем и половина, а със заминаването всичко свършваше. Времето, прекарано заедно с Евелин, беше вълнуващо, но то не трябваше да заема важно място нито в нейния, нито в неговия живот, беше женен, тя също имаше съпруг. В този миг с необикновена яснота видя пред себе си образа на съдията Дросте и изпита глупава и затова още по-болезнена ревност — ревността на любовника към съпруга. Прегърна Евелин и силно я притисна до себе си.

— Това е раздялата — прошепна.

Тя обви ръце около врата му.

— Искам да имам дете от вас.

Това бе съвсем неочаквано за него. И по-рано бе чувал подобни думи от проститутки в Шанхай, в Хавана и в тила на френския фронт по време на войната. Сега обаче бе по-различно... Почти истеричният страх на жена му Пърл от забременяване всъщност разрушаваше брака им — едва сега си даде ясна сметка за това. Франк се отпусна и престана да мисли. Клепачите му бяха натежали от безсънната нощ, но не искаше да заспива точно сега. „Ще се наспя във влака за Шербург.“ Сега в стаята беше съвсем светло. Париж се събуждаше — през прозореца долиташе шум, чу изсвирване на клаксон, долу един минувач си подсвиркваше валс... Едва когато телефонът иззвъня и го събуди, разбра, че се беше унесъл. Вдигна слушалката.

— Часът е шест, господине — чу гласа на телефонистката. Беше помолил да го събудят.

— Предвидил си всичко — каза Евелин.

Стана и запали цигара. Предложи ѝ, но тя поклати глава. Седнала върху леглото и обхванала коленете си с ръце, приличаше на момиче. Пърл никога не изглеждаше хубава сутрин — самата тя си признаваше, че „оживява“ едва между девет вечерта и дванадесет през нощта. Не можа да се сдържи да не сравни Пърл с Евелин и резултатът не бе в полза на съпругата му. За миг се засрами от себе си. Когато ѝ изневеряваше, не усещаше угризение на съвестта, но сравнението му е стори нечестно. Отърси се от обзелата го неловкост, рязко се изправи и отиде в банята. Студеният душ му подейства добре. Избръсна се, среса назад мократа си коса и се върна в стаята. Учуди го царящото в нея безредие и бързо събра разхвърляните си дрехи. Беше гладен и в добро настроение. Обади се по телефона и поръча обилна закуска за двама. Евелин още лежеше. Вдигна я и я занесе до банята. Оказа се много полека, отколкото предполагаше.

След това отиде да приготви багажа си. На вратата се почука и влезе Андре, като буташе пред себе си количка със закуската. Взе от камината една малка ваза с цветя и я постави между сметаната и меда.

— Уверен съм, че госпожата обича цветя — усмихна се прислужникът, поглеждайки съчастнически Франк.

Евелин вече беше готова — изглеждаше елегантна и много хубава в черния си костюм, с бяла блуза. Седнаха да закусят.

Андре почти тържествено наля кафе и излезе, без да чака знак от страна на Франк, въпреки че дамата, която господин Дейвис доведе в хотела като своя жена, силно възбуждаше любопитството му.

Евелин се хранеше замислено. Мисълта, че трябва да се върне обратно на Дюселдорфщрасе, ѝ се струваше непоносима.

„Каква необикновена жена! Снощи бе като голяма разцъфнала роза, а сега прилича на млада и свита пъпка!“, мислеше си Франк, като я гледаше нежно.

След закуска извади от портфейла си самолетния билет и ѝ го подаде.

— За съжаление няма да мога да ви изпратя до летището. Самолетът ви заминава в девет и половина, а моят влак — един час по-рано. Ще дойда с вас до площад „Лафайет“ — там се намират колите, които летището изпраща в услуга на пътниците. Добре ли е така?

— Да, добре е — покорно отвърна Евелин. Взе билета и го прибра в чантата си.

— Пътувала ли сте някога със самолет?

— Само веднъж, за половин час, полет над Берлин, заедно със съпруга ми. Бяхме спечелили билетите в една лотария... на банкет на юристите.

— Страхувате ли се?

— Да се страхувам? О, не!

Беше седем и десет, стрелката, отброяваща секундите, просто летеше.

— Раздялата никога не е лесна, скъпа!

— Прав сте.

Видя я да потреперва.

— Студено ли ви е?

— Не.

Искаше да я стопли, да я защити, да я прегърне. Изведнъж се сети, че беше забравил нещо. Отиде бързо в спалнята. В куфара му имаше хапчета против повръщане — взе ги заради Пърл, когато пътуваха из Европа, но тя беше от онези хора, на които никога не им се гади при пътуване в самолет или кораб.

— Ето — каза той, когато се върна, — вземете две таблетки, преди да тръгнете. Така няма да се безпокоя толкова за вас.

Тя послушно ги изпи.

— Вече е седем и двадесет. Трябва да тръгваме, скъпа.

— След пет минути ще бъда напълно готова — каза Евелин и влезе в стаята си.

Подреждайки документите си, погледът на Франк се спря върху подписания вече договор със Съюза на вносителите на плодове. Четиридесет хиляди сандъчета, по два долара и пет цента всяко. Транспортни разходи, мито... Улови се, че мисли на глас. Сложи всички книжа в куфара си и го заключи. Влезе Андре и започна да прибира нещата от масата, останали след закуската. Беше много учтив и внимателен — искаше му се да изкара голям бакшиш. Франк мушна няколко банкноти под една чиния и резултатът бе налице — и Андре, и количката, и приборите — всичко бързо изчезна. След това се обади по телефона да изпратят в стаята носач за багажа. Взе палтото и шапката си и влезе при Евелин.

— Трябва да вървим — тихо каза той.

— Зная.

— Не съжбялявате ли, че дойдохте?

Очакваше да чуе отрицателен отговор, но тя каза, без да го погледне:

— Стана още по-лошо!

Хвана ръцете ѝ и я прегърна.

— Слушайте, скъпа, не трябва да съжбялявате за случилото се. Изживяхме чудесни мигове заедно, нямаше да ги има, ако не се бяхме срещнали, а от това щяхме да загубим и двамата, животът ни нямаше да е пълен...

Евелин взе ръката му, погали с нея лицето си и се притисна до него. Беше вече седем и половина.

Сбогуване със собственичката на хотела, плащане на сметки, бакшиши, такси... Сена... Улица Кастилионе... Вандомският площад...

На площад „Лафайет“ чакаха три сиви коли — името на летището бе изписано на вратите им. Поръча да сложат куфара ѝ в едно от тях, докато тя проверяваше дали не е забравила билета си. Беше уверен, че Евелин няма да прави сцени при раздялата, но същевременно му бе малко неловко и тъжно, че го напуска така безмълвно.

— Наистина ли не ви е студено? — попита, а после прибави: — Имате ли достатъчно пари за път? Ще пристигнете в Берлин към пет часа.

— Дайте ми цигара — помоли тя.

Франк ѝ подаде една, запали я, а кутията пъхна в чантата ѝ.

— Ако госпожата е готова, да тръгваме — обърна се към нея възрастен мъж, облечен в тъмносиня униформа.

— Сбогом — каза Евелин и му подаде студената си ръка.

Изпитваше силно желание да я целуне, но качващите се пътници и шофьорът го притесняваха.

— Довиждане, ще ми се обадите, нали? Или ми пишете!

Тя поклати глава и тъжно се усмихна:

— Не, няма смисъл да продължаваме тази връзка. За съжаление тя няма никакво бъдеще. А и не сте ми дали нито адреса, нито телефона си — прибави малко насмешливо.

И преди Франк да успее да отвърне нещо, влезе в колата, затвори вратата след себе си, махна му с ръка и замина.

Когато напусна хотела, занесе целия си багаж в едно такси, като помоли шофьора да дойде на площад „Лафайет“ и да го изчака там. Самият той се качи с Евелин в друго такси. Сега колата го чакаше.

— Източна гара — каза на шофьора. Никога не закъсняваше, но и никога не пристигаше по-рано от пет минути преди часа на заминаването.

На перона имаше доста хора — предимно американци, с различно обществено положение едно японско семейство няколко млади англичани, които, изглежда, щяха да участват в някакво спортно състезание в Америка ослепително руса филмова звезда, отиваща в Холивуд, обградена от журналисти — всички те също чакаха влака за Шербург, откъдето щяха да се прехвърлят на презокеанския кораб „Беренгария“.

Проправяйки си път сред тълпата, Франк усети, че някой го наблюдава. Обърна се и видя Марион — свежа и елегантна в тъмносиния си костюм. Погледна часовника си, видя, че има още минута и половина и бързо се приближи до нея.

— Здравей, не очаквах да те видя тук!

— Не е ли неблагоприятно от твоя страна да разговаряме?

— Защо?

— Нима жена ти не е ревнива, като всички американки?

Едва сега си спомни, че Марион смята, че е тук със съпругата си. Усмихна се.

— Предпочитам веднага да си призная — обзе ме страшно любопитство. Искрах тайничко да видя жената, на която принадлежи сърцето ти — подигравателно продължи Марион, като оглеждаше пътниците.

— Трябва да се качвам, ако не искам да изпусна влака. Довиждане, скъпа!

Жените бяха непредсказуеми. Никога не можеше да предположи, че Марион, която обикновено спеше до обед, ще стане в седем часа сутринта, за да дойде на гарата и да види Пърл, която изобщо не беше в Париж.

— Коя е? — викна след него тя.

Хрумна му нещо забавно. Бързо огледа жените, които се качваха във вагона, и избра между тях една, която не беше нито млада, нито хубава. Свали шапка и учтиво ѝ помогна да се качи. Докато се качваше след нея, хвърли поглед през рамо. Марион стоеше с отворена от учудване уста. Той ѝ намигна и се засмя. Тя му отвърна по същия начин. Влакът потегли.

„Колко ли е доволна, че имам такава грозна жена!“, развеселен си помисли Франк.

Малко по-късно, във вагон-ресторанта, се запозна с непривлекателна дама. Оказа се, че е известна английска поетеса, отиваща в Америка, за да участва в някакъв конгрес. Беше умна и занимателна събеседница и той реши да я запознае с Пърл.

Влакът го отнасяше далеч от Евелин. За нея нямаше място в живота му. Сигурно нямаше да я забрави, но нямаше и да мисли за нея. Може би и по-късно, в прегръдките на друга жена, споменът за нея щеше да изплува...

Докато си мислеше за тези неща, неусетно задряма, а когато се събуди, вече приближаваха Шербург. Въздухът бе хладен, когато слезе на гарата. Поздрави няколко познати и се качи на малкото параходче, което трябваше да го закара до кораба. Радваше се, че се връща къщи... Радваше се, че ще се срещне с Пърл... Беше любопитен да види и кучето, което бе купила с такова желание... Лонг Айланд навярно вече бе покрит със зеленина...

Брегът се отдалечаваше все повече и повече.

На „Беренгария“ оркестърът свиреше в чест на пристигащите. Още преди да се качи, видя Пърл — с бял костюм и синя шапка. Усети как сърцето му заби учестено.

СЪБОТА. ТЯ

Евелин лежеше по гръб на леглото в тъмната хотелска стая. Цяла нощ не бе мигнала. До нея Франк се размърда, въздъхна и се събуди. Светещият циферблат на часовника му се мярна в тъмнината — четири и половина. Престори се, че спи. Тялото ѝ бе изтръпнало и я болеше. Никога досега, дори и след раждането на Берхен, не се бе чувствала толкова уморена, остаряла сякаш с хиляда години.

Съществува едно разпространено мнение — бе го срещала в много романи, — че онова, което в съпружеския живот е обикновено задължение, понякога изпълнявано просто от учтивост, веднага се превръща в несравнимо опиянение, щом на сцената се появи любовникът. Сега Евелин знаеше, че това не е вярно — нещата на практика се свеждаха до едно и също — и в любовта, и в брака.

„Още една от лъжите им“, помисли си с укор.

Под „те“ още от детинство разбираше големите, възрастни хора, които се държаха така, сякаш всичко им беше известно. Странно бе, че госпожа Дросте, съпруга на съдия, двадесет и седем годишна, майка на две деца, продължаваше да се чувства ненапълно пораснала. Очите, кожата, косата бяха станали, разбира се, по-големи, но все пак бяха същите, каквито имаше малката Евелин. Същите неща я плашеха или радваха. „Аз съм Евелин“, можеше да мисли с часове. Това бе едно малко „аз“ — страхуващо се от много неща, но и едновременно с това посвоему смело, защото доста премълчаваше и никога не се оплакваше. Едно много самотно „аз“.

Понякога си мислеше, че цветята са много по-храбри от лъвовете. Лъвовете ревяха, защитаваха се, а цветята никога не издаваха звук, сякаш нищо не ги болеше. Постепенно умираха във вазите без ни най-малък шепот. Евелин приличаше много на едно такова цвете.

Опита се да види Франк през спуснатите си клепачи, но беше още много тъмно. Това нямаше значение, дори и в тъмнината знаеше колко е хубав. За нея беше ново и потресаващо откритие, когато осъзна, че мъжкото тяло може да бъде хубаво — вълнуващо

съединение на матова блестяща кожа и топла плът. На дясното си рамо Франк имаше белег от нараняване. „Истински мъж“, помисли си с възхищение. „Това са нещата, които човек си спомня, когато умира.“ Тя сериозно се надяваше, че ще умре млада, много млада и много скоро. Дългият живот на Дюселдорфщрасе, далеч от Франк, ѝ се струваше невъзможен и немислим.

Франк се прозина и протегна лениво. Щом видя, че е будна, нежно я целуна. Това беше дълга целувка, сякаш се вслушваше в онова, което ставаше в душата ѝ. В тази целувка имаше близост, доверие и спокойствие.

— Как се чувстваш, скъпа?

— Чудесно, благодаря.

Започна да я гали по рамото и почти нечуто да ѝ говори нещо. Разбираше много малко от това, което ѝ казваше — беше много уморена, за да разбира английски. „Сега трябва да заспя“, помисли си тя. Струваше ѝ се, че леко се полюшва като в люлка. В продължение на няколко минути беше в Борнео и лежеше на пясъка до Франк. Бяха заедно и нямаше вече да се разделят. На пясъка до тях си играеше с раковини и корали детето им — появило се без родилни мъки и болка. „Навярно сънувам!“

— Това е раздялата — чу гласа му. Сърцето ѝ се сви болезнено. За миг отново преживя съня си.

— Искам да имам дете от вас — обви ръце около врата му, отпусна се и след малко заспа.

Събуди я телефонен звън. Уплашено отвори очи. „Сметката за газта... Вероника... Берхен... Гувернантката... Курт... Само деветнадесет марки за домакински разходи... къде ли са останалите?“ Мина около половин минута, докато се опомни и съобрази къде се намира. Франк вдигна слушалката. Беше поръчал събуждане в шест часа. Седна върху леглото и обхвана коленете си с ръце. Завиждаше му. Беше хубав и силен, безсънната нощ не му бе повлияла, докато тя се чувстваше някак опустошена и много уморена. Той се приближи до нея и седна на ръба на леглото.

— Много малко време бяхме заедно. Трябва да заминем някъде за няколко седмици, някъде, където е тихо и където наблизко има водопад.

Докато Евелин се чудеше защо иска да има водопад, той рязко се изправи и излезе. Чу го да пее и свири с уста в банята.

Последните му думи събудиха у нея искрица надежда. Може би това не беше краят, а само началото. Може би Франк не мислеше за раздяла и сбогуване. Веднага се видя как заминават заедно с кораба и как остава с него завинаги. Представи си целия си по-нататъшен живот — тя е разведена, Курт остава най-добрия ѝ приятел, Клерхен, неговата „малка госпожица“, остава с него, а тя взима Берхен — защото е много малък и има нужда от нея. А може би никой няма нужда от нея, никой, освен обичащия я Франк, разбира се.

„Курт си има своята кариера, музика, книги... А освен това има и Мериан. Аз съм лоша съпруга за него“, виновно реши тя. Но не мисълта за изневярата ѝ я накара да стигне до това решение, а споменът за неплатената сметка за газта.

Влезе Франк — ободрен и освежен.

— Побързайте, скъпа, ще закъснеете за самолета — каза усмихнато, вдигна я и я занесе до банята.

Мечтите на Евелин рухнаха, погребвайки я със себе си. Заплака. Това бе истинско сбогуване и с Франк, и с любовта. Изми лицето си със студена вода, за да се заличат следите от сълзите, гримира се леко, облече се и излезе за закуска.

Масата я дразнеше с изобилието си — типична американска закуска. И докато Франк се хранеше с апетит, тя преглъщаше с усилие...

Закусиха и той ѝ подаде самолетния билет, като я попита не се ли страхува от летенето. Ужасно се страхуваше, но този страх бе едно от многото неща, които трябваше да крие. При това бе едва малка част от онзи ужас, който трябваше да преживее след раздялата с Франк.

След полета я чакаше пристигане в Берлин, отиване в Гелтоу, среща с Курт, цял куп лъжи... В целия този хаос имаше само една твърда опорна точка — Мериан.

— Ще пристигнете в Берлин към пет часа.

— Приятелката ми ще ме посрещне. Спомняте ли си я — Мериан?

— Онази с хубавата кожа ли?

Евелин вдигна рамене. Нищо не знаеше за кожата на Мериан и се учуди, че бе обърнал внимание на това. От всичко най-много ѝ се

искаше да разбере дали я обича, разбира се, не с нейната съдбоносна любов — знаеше, че това е невъзможно. Когато ѝ изпрати мимозите, когато ѝ се обади в Берлин, когато снощи заспа до нея, беше уверена в любовта му. Сега, на дневна светлина, край отрупаната със закуски маса, това ѝ се струваше съмнително. След кратка вътрешна борба реши да го попита:

— Обичате ли ме?

Престана да се храни и хвана ръката ѝ.

— Да, скъпа, много ви обичам.

Отговорът му не можа да я убеди — та какво друго можеше да ѝ каже. В любовта човек никога не знае къде е истината.

Отиде в стаята да приготви багажа си. Загледа се замислено в снимката от паспорта си — видя една по-хубава, по-здрава, пощастлива Евелин, не така слаба, уморена и крехка, каквато бе сега. „Бракът не ми понесе“, се мерна в мисълта ѝ. Внезапно ѝ прилоша. Излезе на балкона да подиша чист въздух. От височината ѝ се зави свят. „Просто да се отпусна и да падна — като в мъгла.“ В сънищата си често падаше — това бе приятно чувство, сякаш потъваше в нещо черно и чисто... Подозираше, че и смъртта трябва да напомня подобно изживяване. Откакто разгада загриженото мърморене на лекуващия я лекар и прочете краткото, но убийствено описание на злокачествената анемия в медицинската енциклопедия, често си мислеше за смъртта. Едно от малкото неща, които не я плашеха. Плашеше я животът — изискваше непрекъснато самообладание, усилие, енергия... В сравнение с него смъртта ѝ се струваше лека — трябваше само да ѝ позволи да дойде. Франк влезе в стаята.

— Трябва да вървим.

— Зная.

Излязоха от хотела. Имаше тежък и внушителен багаж на богат човек. До него собственото ѝ малко куфарче изглеждаше смешно и компрометиращо — багаж на жена, набързо прибрала най-необходимите неща, за да прекара уикенда с любовника си.

— Благодаря, Морис — каза той, давайки солиден бакшиш на портиера. — Довиждане, Жорж. Благодаря, Франшон. Благодаря, Гюи.

Както изглежда, знаеше имената на целия персонал, който ги изпрати до таксито.

— Довиждане, госпожо Дейвис — каза собственичката на хотела. — Надявам се, че сте останала доволна.

В първия момент Евелин не разбра, че се обръщат към нея.

— Винаги сте добре дошли — продължи тя. — Довиждане и приятно пътуване.

Франк не можеше да я изпрати до летището, затова взеха такси само до площад „Лафайет“ — там имало специални коли, които щели да закарат пътниците до него. По време на пътуването почти не разговаряха. Сбогуването не беше така ужасно, както си го представяше. Франк носеше шапка и с нея не приличаше толкова на човека, без когото животът ѝ бе загубил стойността си. Всичко бе обвито в някаква мъгла, напомняща ѝ хлороформа, който ѝ даваха преди раждане. За миг тя се сгъсти дотолкова, че помисли, че ще припадне. Поиска му цигара. Мъглата премина.

Забеляза с радост, че и той страда — вида го в очите му, в потрепването на устните, което не можа да овладее.

Казаха си няколко думи за сбогуване и колата потегли към летището. Свърши се. Франк си отиде завинаги. Сълзите свиваха гърлото ѝ, но не можеше да заплаче.

Освен нея вътре имаше още трима пътници. Седящият отсреща господин я гледа известно време, след това я заговори на немски.

— И вие ли ще пътувате с кьолнския самолет, госпожо?

— Отивам в Берлин.

— Значи с кьолнския самолет в девет и тридесет — Кьолн, Хановер, Темпелхоф. Днес времето е хубаво за полет.

— Аз малко се страхувам — призна Евелин. Вече нямаше смисъл да се преструва. — Вие пътувал ли сте друг път със самолет?

— Аз съм стар летец. Летял съм много през войната. Разбира се, тогава беше по-страшно. Сега, когато имам работа в Париж, винаги взимам самолет. Казвам се Макс фон Гебхард — представи ѝ се той, като леко се поклони. Имаше светли коси и вежди, беше висок и широкоплещест, доста по-стар от Франк. Евелин с лека погнуса забеляза, че сега гледа на мъжа с други очи. Виждаше мускули, кожа, очертанията на тялото, там, където преди, и то невинаги, виждаше само дрехи. Обърна се и се загледа през прозореца.

— Още десет минути и пристигаме — каза господин Гебхард.

Името му ѝ бе неприятно. Помъчи се да открие причината за това си чувство. „Геххард?“, мислеше тя. „Екхард... Екхард!“

Обзе я ужас. Беше забравила за доктор Екхард или, по-точно, бе потиснала тревожния спомен за срещата с него. Но сега този безобиден и кротък юрист беше за нея самата съдба. Не знаеше какво ще прави, ако се разприказва, че я е срещнал в Париж. „Навярно Мериан ще измисли нещо.“ Тази мисъл я поуспокои. „Впрочем какво значение има това!“ Онова, което щеше да стане оттук нататък, изобщо не я интересуваше.

Колата спря пред летището.

— Позволете ми да ви предложа услугите си — със старомодна учтивост каза Геххард. Взе куфарчето ѝ и ѝ помогна да слезе. Когато отвори чантата си, Евелин забеляза кутията цигари, които Франк бе мушнал вътре при сбогуването им. Бързо запали една — почти физически усети присъствието му и се усмихна щастливо.

Фон Геххард се зае с необходимите около полета формалности и тя му бе безкрайно благодарна.

— Мога ли да ви представя на нашия пилот — каза фон Геххард. — Господин фон Трумп. Госпожа Дросте.

— Откъде знаете името ми? — сякаш целият свят знаеше за пътуването ѝ до Париж!

— Научих го от вашия куфар — засмя се спътникът ѝ. Ръкува се с пилота — хубав млад мъж с мургаво лице и кафяви очи. После приближи до купчината багаж, която едно момче докара до самолета, и погледна куфара си. Наистина на дръжката му висеше визитната ѝ картичка, поставена в кожен калъф, с изписаното ѝ име и пълното звание на съпруга ѝ. До нея блестеше етикетът на хотела — кръгъл, голям и ярък — синьо-бяло червен. Евелин се ужаси. Опита се да го откъсне, но не успя. „Мериан трябва да го махне!“, отново мислено потърси помощта ѝ.

Качиха се в самолета. Излитането я откъсна от мислите и притесненията ѝ — беше възхитително, фон Геххард седеше до нея. Шумът на моторите не позволяваше да се говори, затова усмихнато ѝ подаде един немски вестник. Благодарни му с кимване. Беше благодарна на всичко, което можеше да ѝ попречи да си спомня за Франк. Започна да чете първата статия, на която се спря погледът ѝ. Един пасаж я впечатли.

„Всички ние — се казваше там — умираме веднъж в живота си, без да бъдем погребани. Предначертанията на съдбата ни са изпълнени, получили сме от живота всичко, предназначено за нас, и сме дали всичко, което сме могли да дадем. Онова, което идва после, не заслужава да се нарече живот. Светът е пълен с хора, които са умрели и не знаят това. Само на малка част от нас е писано да умрат в онзи миг, когато животът им е достигнал до своя край.“

„Колко е вярно всичко това!“, помисли си Евелин и отпусна вестника на коленете си. Даде си ясна сметка за това, което я очакваше занапред. Госпожа Дросте, съпруга на съдията Дросте. Берхен ще стане втори Курт, а Клерхен ще бъде добре възпитана и образована като нея. Самата тя ще доживее до седемдесет години. Щеше ли да си спомня, че е предприела това пътуване до Париж? Още помнеше деня, когато, петгодишна, бе избягала от къщи и се бе затичала след един полк войници. Сега това голямо приключение от детството ѝ нямаше никакво значение и предизвикваше у нея само усмивка. Може би по-късно същото щеше да стане и с тази ѝ авантюра, кой знае!

Потърси името на автора на току-що прочетената статия. Хиршбах — не бе го чувала досега. Продължи да чете, но се разочарова. Написаното нямаше никаква връзка с душевното ѝ състояние.

Половин час по-късно заспа. Когато се събуди, беше съвсем тихо. Учудено погледна фон Гебхард.

— Безмоторно летене — предположи той.

Внезапно самолетът започна да се клати. Гебхард веднага погледна през прозореца и на лицето му се изписа тревога.

— Повреда в двигателя — прошепна тихо.

Евелин спокойно се усмихна. Докато падаха с въртене надолу, той я прегърна и притисна лицето ѝ до рамото си така, че да не вижда нищо.

— Не се страхувайте! Все още има надежда — но като че ли и сам не си вярваше.

Видя майка си, малките крачета на Берхен, тапетите в хотела, Мериан в червена рокля, рекичката, в която газеше боса като дете...

Видя собствените си ръце, когато беше на четири години, и детската си сянка. Не видя Курт. Не видя и Франк. Червено... черно... Черно, като в съня...

После се разнесе трясък. Последва ярка, ослепителна светлина и парещ, леден студ. Болка, ужасна болка, по-мъчителна от раждане, непоносима болка. После всичко изчезна...

СЪБОТА. МЪЖЪТ

По Дюселдорфщраце мина една кола. Шумът събуди съдията и той веднага отвори очи. Известно време лежа неподвижно в тъмнината, за да не събуди Евелин. Едва когато не чу нито шум, нито дишане от съседното легло, си спомни, че тя е в Гелтоу. Запали лампата до себе си, за да види колко е часът — беше четири и половина. Взе съдебните отчети от последните дни, после прегледа „Фьосише Цайтунг“ от четвъртък — искаше да прочете последната от серията статии на един млад автор, някой си Хиршбах. За разлика от предишните тя не го заинтригува с нищо, затова остави вестника, загаси лампата и заспа отново.

Събуди се в седем. Изкъпа се и внимателно се избърсна, като си тананикаше мелодията на „Незавършена симфония“ от Шуберт. Отдавна не се бе чувствал толкова добре. Надзърна в детската стая и дори получи от гувернантката разрешение да подържи сина си. Извади старомодния златен часовник на баща си, който винаги носеше, и го приближи до ухото му. Берхен поздрави блестящия предмет с възторжени викове.

— Глупаво дете — с вид на превъзходство каза Клерхен. Самата тя беше вече голяма, за да слуша тиктакането на часовника, но нямаше нищо против да отворят задния му капак, за да види как всичко вътре цъка и се върти.

Седнаха да закусват. Домакинството тръгна по установения ред — чуваше шума от прахосмукачката в кабинета си, гувернантката беше започнала да къпе Берхен...

На вратата се позвъни. Вероника влезе намръщена и съобщи, че са дошли, за да спрат газта — сметката не била платена.

— По дяволите! — извика Дросте и бързо отиде до бюрото си. Да, тя продължаваше да лежи до попълнения за шестнадесет марки и седемдесет и четири пфенига чек.

— Ще се опитам да уредя нещата — каза на Вероника и излезе в коридора, където мъж със синя риза бе коленичил до газомера и

завинтваше нещо. Показа се, че отказва да вземе парите и пусне отново газта, защото „не бил упълномощен“. Бързо привърши работата си и си отиде.

— Днес няма да има обед — кисело каза Вероника.

— Отидете на ресторант — ядосано отвърна съдията.

— Берхен не може да се храни в ресторант — намеси се и гувернантката. — Ако пие несварено и студено мляко, ще започне да повръща, а това е причина за двадесет и седем процента от детската смъртност.

Мразеше тези непрекъснати напомнания за изпитите, които бе издържала, преди да получи удостоверение за правото да възпитава и се грижи за деца. Тръшна вратата след себе си и чу как Клерхен и Берхен зареваха едновременно. Отиде до телефона и се обади на Мериан в Гелтоу.

— Трябва веднага да говоря с Евелин! — гласът му отново пресипна.

— Съжалявам, но тя още спи — отговори Мериан след кратка пауза.

— Тогава я събуди. Важно е!

— Защо си се разбързал толкова? Остави я да се наспи.

Тези думи само засилиха раздразнението му.

— През цялото време се отнасяме към нея като към дете. Тя е възрастен човек и като такъв има известни задължения!

Последва мълчание. Помисли, че е отишла да я събуди, но явно само обмисляше думите му, защото отново чу гласа ѝ:

— Кажи ми какво се е случило и аз ще преценя дали си струва да я събудя.

Дросте ѝ разказа цялата история с неплатената сметка за газта, която от няколко седмици лежеше забравена на бюрото му. След това повтори заплахата на Вероника за обета и отвратителното „предсказание“ на гувернантката. Вследствие на всичко това се заоплакваше, че съпругата му не я бива за нищо.

В отговор чу тих смях.

— Е, Пушел, щом газта е вече спряна, какво може да направи Евелин? Нека спи. Ще се опитам да направя нещо — имам доста познати. Обещавам, че Берхен ще има топло мляко. Доволен ли си?

— Благодаря ти, ни трябва да се съгласиш, че човек не може да не излезе от търпение с такава жена — непрактична, разсеяна...

— Ако искаш да се оплакваш от нея, трябва да потърсиш някой друг.

— Както и да е, но ѝ се поскарай, когато се събуди — каза Дросте, вече в по-добро настроение. — За вечеря ще бъда в Гелтоу, за да я взема.

— Аз ще ти се обадя, за да ти кажа кога да дойдеш.

Този отговор го изненада. Винаги е бил добре дошъл в Гелтоу, не е ставало необходимо да предупреждава за това, а сега... Въпреки това каза само:

— Тогава ще се видим довечера. Довиждане, Мериан.

— Довиждане.

Веднага след това облече палтото си и отиде да плати тази досадна сметка. Отне му около петнадесет минути. Към единадесет часа Мериан му се обади в съда.

— Готово. Въпросът с газта е уреден.

— Какво ли щях да правя без теб? А какво прави Евелин?

— Още спи. Току-що влизах в спалнята — бузите ѝ са поруменели, явно почивката ѝ е подействала добре.

Съдията неволно се усмихна, представяйки си я съвсем ясно. Мериан бързо затвори, както направи това и сутринта.

Залови се за купчината писма и други документи, натрупали се на бюрото му по време на делото Руп. Към дванадесет и половина в кабинета му влезе старият съдия Берген и го покани да отидат в Нетелбек. Беше работил като помощник на Берген и беше научил от него много неща. Знаеше, че е един от малкото съдии, които искрено се радваха на бързото му издигане в службата. Чувстваше към него уважение и симпатия.

Нетелбек беше чисто мъжки ресторант — в него не можеше да се види нито една жена, с изключение на старата Нетелбек, която поддържаше желязна дисциплина в кухнята и винената изба. Прегледа менюто главно заради цените.

— Едно малко птиченце ми каза, че ще ви възложат делото Хофман — един от най-забавните хора, които съм срещал в практиката си. Не е трудно, а и ще ви донесе слава. Много се радвам, че ще го получите.

Макар че по принцип не обръщаше внимание на клюките в съда, Дросте остана поласкан от това загатвана. Получаването на това дело би означавало признаване на заслугите му, а и самото то бе доста интересно. Хофман бе от онези финансови мошеници с широк замах, които с успех се опитваха да ловят риба в мътна вода.

— Значи ще трябва да наблегна по-сериозно върху историята на финансите и икономиката!

— Ще трябва, наистина. А и сигурно ще се поогорчите — на такива като нас, които получават осемстотин марки заплата и още шестдесет марки допълнително, не трябва да възлагат дела за милиони... Съветвам ви да прочетете „Еволюция на парите“ от Цимер — там ще намерите всичко, което ви интересува, при това в синтезиран вид.

На път за вкъщи Дросте се отби в една книжарница и купи книгата. Когато се прибра, децата още не се бяха върнали от разходка. Включи радиото и след няколко минути намери това, което търсеше — концерт на струнния квартет „Рениш“. Свиреха Хайдн. Седна зад бюрото си и прелисти новата книга. Наслаждаваше се на спокойствието, музиката, самотата...

Телефонът иззвъня.

— Добър ден. Казвам се Брайтенщайн — един от директорите на авиокомпания „Ауфтханза“. Мога ли да говоря със съдията Дросте?

— Аз съм, кажете — нетърпеливо отвърна той.

— Много съжалявам, но трябва да ви съобща нещо неприятно. Самолетът на компанията №366 е претърпял катастрофа. На идване от Париж е паднал и изгорял между Аромиер и Дезенкур, близо до френската граница. Ако искате да отлетите до мястото на катастрофата, имаме готов самолет в Темпелхоф.

— Не ви разбирам. За какво говорите?

— Позволете ми от мое име и от името на компанията да ви изразя нашите най-искрени съболезнования. Всичко, което е по силите ни, ще бъде направено, за да...

— Чакайте — прекъсна го съдията. — Вашият самолет, който е идвал от Париж, е катастрофирал. Наистина много съжалявам, но какво общо имам аз с това?

За минута мъжът отсреща като че се замисли, чу и нечий друг глас — явно разговаряше с някого, след това отново попита:

— Нали разговарям със съдията Дросте?

— Да.

— Крилото, в което се е намирал багажът на пътниците, се е счупило по време на падането и не е изгоряло с останалата част. Между багажа намерихме и паспорта на съпругата ви, която е пътувала в самолета.

— Моята съпруга си е вкъщи — каза той по-рязко, отколкото искаше.

— Възможно ли е някой друг да е използвал паспорта й?

Целият този нелеп разговор го вбеси. „Да е обаждат на погрешен адрес и да създават такава паника, безобразие!“

Представителят на „Луфтханза“ отново му предложи да дойде бързо в Темпелхоф и повтори, че самолетът бил готов. Тъй като съвсем престанаха да се разбират един друг, Дросте затвори телефона.

Върна се в кабинета си и отново взе книгата, но този странен телефонен разговор не излизаше от ума му. Прочете няколко реда, без да разбира за какво става дума, след това шумно я остави настрана и поиска да го свържат с Гелтоу.

— Искам да говоря с Евелин. Ало! — извика, защото Мериан не отговори веднага.

— Тя отиде да се разходи.

— Сама ли?

— Да.

— Кога ще се върне? Не можеш ли да я намериш? Колкото пъти поискам да говоря с нея, се появяват някакви пречки!

— Не се нервирай толкова, Пушел. Какво има? Имате ли газ в апартамента? Млякото на Берхен ли загоря? Или гувернантката си е навехнала крака?

Чу тихия ѝ смях и това още повече го ядоса.

— Слушай, преди малко имах един ужасен телефонен разговор. Обадиха ми се от „Луфтханза“ — техен самолет катастрофирал, казаха ми, че в него била и Евелин...

— Самолетът от Париж е катастрофирал?

— Да.

Тренираният му мозък веднага си зададе въпроса, откъде знае Мериан посоката, от която е идвал падналият самолет.

— Мериан? — вече уплашено извика съдията.

— О, Курт!... О, Курт!

— Къде е Евелин? — извика отново, не можеше да контролира гласа си.

— О, Курт... съжалявам...

Нервите му не издържаха — започна да трепери, пръстите му с труд задържаха слушалката. „Това е лудост, сигурно полудявам!“ Калейдоскоп от ужасяващи картини се въртеше пред затворените му очи. Струваше му се, че има два мозъка: единият — разтревожен и объркан другият — точен и логичен...

„Значи Евелин е мъртва. Била е в Париж, докато съм мислел, че в Гелтоу.“ Тази мисъл му причиняваше много повече болка, отколкото мисълта за смъртта ѝ. „Какво е правела там? И защо ме излъга?“ Огледа се наоколо — всичко се люлееше пред погледа му. „Та тя се страхуваше да пътува дори с метрото, да не говорим за самолет“... „Значи не е била сама!“ — последва студен и безмилостен отговор. Чу гласа на Мериан:

— Не предприемай нищо, докато не дойда. След малко ще бъда при теб!

За известно време не чувстваше нищо, макар че не разбра дали бе изгубил съзнание. В съседната стая Берхен плачеше, а дъщеря му пееше нещо с пресипналото си детско гласче. Искаше да надзърне там, но необяснимо защо се страхуваше. Опита се да мисли за Евелин, но мислите му се разпръснаха още преди да се оформят. Евелин лежеше заспала в Гелтоу. Евелин, която пътуваше със самолет и която беше смъртно ранена, той не познаваше и не можеше да си представи. Но и по време на съдебните дела излизаха наяве, на пръв поглед, несъвместими неща: нежни жени извършваха хладнокръвни убийства, режеха труповете на парчета, криеха ги в сандъци или нещо друго и още същата вечер отиваха да танцуват убийци обожаваха деца и канарчета възрастна, почтена на вид жена, бе обвинена в подпалвачество едно дванадесетгодишно, русо, приличащо на ангелче момиченце, беше вкарало в затвора чрез лъжливите си показания невинен човек... Спомни си и за госпожа Руп... Нервно се заразхожда из кабинета. Така го завари и Мериан. Беше много бледа.

— Студено е, по-добре си облечи палтото. С колата съм, можем да тръгнем веднага — говорих с „Луфтханза“. Вземи си паспорта, ще минем през границата...

До този момент все още се надяваше, че това е само един кошмарен сън, от който скоро ще се събуди и ще се озове в действителността — при безпомощната, непрактична и плаха Евелин, създаваща му много грижи, но и даряваща го с нежност и внимание. Сега разбра, че всичко безвъзвратно е изгубено.

Погледа Мериан.

— Била е в Париж? С кого?

Не получи никакъв отговор.

— Знаела си и през цялото време си я прикривала, нали? Изведнъж видя собствената си ръка да се вдига във въздуха и да я удря през лицето. Тя прие удара мълчаливо, без да помръдне. Само отметна назад косата си.

— Защо го допусна, Мериан?

— Никой не би могъл да я спре!

Смешно бе да се мисли за Евелин като за същество със собствена воля и желания. Не усети излизането. Видя я в рамката на вратата с палтото и шапката му в ръце.

— Трябва да вървим, Пушел.

— Децата...

— Всичко ще бъде наред... Да вървим.

Повече не проговориха. Пътуваха мълчаливо, спряха за бензин при една бензиностанция, след което продължиха пътя си, докато най-сетне стигнаха Темпелхоф.

— Не мога да говоря с тях, просто не мога...

— Остави всичко на мен — успокои го Мериан. Стоеше като стена между него и служителите на „Луфтханза“. Пилотът, който трябваше да ги закара до мястото на катастрофата, бе мълчалив и тих човек, със слабо лице.

— Трумп, пилотът на самолета от Париж, беше най-добрият ми приятел, третият от приятелите ми, който загива. Всеки път чувството напомня загуба на крак или ръка... Дори по-лошо!

Дросте разбра, че това бе казано, за да изрази по своеобразен начин съчувствието си към мъката им. „Загубата на приятел е нищо в сравнение със загубата на жена, за която си знаел по-малко, отколкото за съвсем чужд човек, седящ до теб в автобуса...“

Мериан му помогна да се качи в самолета. Съжаляваше, че я удари.

— Толкова си добра — тихо каза той.

Излетяха.

Опита се да анализира случая със съпругата си, сякаш бе обикновен съдебен казус. Значи не е била щастлива с него, може би дори не го е обичала. Обичала е друго. Тя винаги бе вкъщи, когато се връщаше вечер от работа, и всяка нощ лежеше до него в леглото. Въпреки това е живяла свой собствен живот. „Никой не би могъл да я спре“ — беше казала Мериан.

Постави си за цел да открие човека, с когото е била в Париж. Търсеше логично и систематично в паметта си, но сред всички мъже, които познаваше, не откри нито един подходящ за тази роля. Внезапно се сети нещо, което го изпълни с горещо, първобитно удовлетворение. Шумът на моторите не позволяваше да се говори, затова извади писалката си и написа на листче от бележника си: „И той ли е мъртъв?“, и го подаде на Мериан. Тя взе писалката от ръката му и написа: „Не зная нищо повече от теб.“

Дросте загуби представа за времето и разстоянието. Когато кацнаха, вече се беше стъмнило. Посрещнаха ги двама французи. До тях чакаше зелена, старомодна кола.

— Имате ли нещо против да дойда с вас? — попита пилотът.

Съдията си спомни, че беше загубил най-добрия си приятел, и кимна с глава. Качиха се в колата и потеглиха мълчаливо. Пътят минаваше между нивите, след това покрай някакво малко селце... Спряха на един кръстопът. Единият от французите слезе, показа нещо пред себе си и ги поведе нататък. Другият остана в колата. Пилотът се обърна към тях:

— Оставили са всичко, както е било, заради следствието.

Вървяха през една разорана нива, земята пропадеше под краката им. „От другата страна трябва да има три тополи и път, който минава между глогови храсти“, помисли си Дросте. „Веднъж вече съм бил тук“, мярна се в ума му. Наистина стигнаха до три тополи и свиха по пътеката, минаваща през храстите. Чу квакане на жаби. Знаеше откъде идва — от блатото в края на горичката. Но самата нея я нямаше, нямаше я и църковната камбанария. „Нашата артилерия ги изравни със земята“, спомни си изведнъж. Пак беше войник, млад войник, който уплашено се спъваше, но вървеше напред по френската земя.

— Как се казва това село?

— Аромиер.

Името му беше непознато, но бе сигурен, че е минавал оттук. Мирисът на изгоряло стана силен и остър. Видя големия, разкривен корпус на самолета и няколко дрипи, които се вееха от вятъра. Мериан здраво стисна ръката му. Около останките имаше хора с фенери. Приблжиха се до една покрита с платнище купчина. По гърба на Дросте пропъзяха студени тръпки. Почувства как го обзема ужас. Помъчи се да се овладее, за да погледне Евелин. Въздъхна облекчено, защото не видя нищо страшно — само изгорели кости — те сякаш нямаха нищо общо с мъртвата му съпруга.

„Дори няма да може да бъде погребана“, помисли си натъжен.

Най-страшното мина. Отново опънаха платнището. Постояха мълчаливо, с наведени глави. След това се върнаха при колата.

— Колко души са загинали? — след известно време попита Дросте.

— Съпругата ви и още четирима — моят приятел Трумп, мъж и жена от Варшава и един търговец от Кьолн — Макс фон Гебхард. Познавах и него — често пътуваше със самолет. Тъжна история — имаше четири деца, веднъж ми показа снимките им. Наистина две от тях са вече големи, но... И вие ли имате деца? — попита пилотът.

— Да. Да, и аз имам деца.

— Искате ли да се върнем още сега или сте съгласни да пренощуваме тук и утре рано да отлетим? Бих ви посъветвал да си починете.

— Ще пренощуваме — отговори Мериан.

Спряха пред малка селска гостилница. Няколко души стояха при вратата и оживено разговаряха. Те се отдръпнаха и им направиха път. Млада жена поведе съдията и Мериан през един коридор. Влязоха в голяма стая. Жената размени няколко думи на френски с Мериан, мълчаливо стисна ръката на Дросте и излезе.

— Сега се опитай да заспиш — каза тя, когато останаха сами. — Колко веронал вземаш обикновено?

— Прибягвам до него доста рядко — рязко отговори той.

Донесе му чаша вода, в която беше разтворила три таблетки.

— Зная, въпреки това сега го изпий.

Легна в леглото и Мериан седна до него.

— Затвори си очите и се отпусни — заповяда му тя.

Послуша я. Почувства се по-добре, напрежението постепенно го напускаше.

— Кой е бил според теб, този Гебхард ли?

— Не. Един американец е.

— Кой?

— Не зная това.

Дросте се опита да си спомни всички американци, които бе срещнал в клуба, но в паметта му беше останал само шумът, който създаваха — безобидният, но малко дразнещ шум на безгрижни и щастливи хора.

— Как ще разбере какво се е случило?

— Може би изобщо няма да разбере. Сега това не е важно. Заспивай.

Затвори очи. Унасяше се. Вероналът бе добър. Мериан бе добра. Евелин също беше добра...

— Много обичам Евелин — промърмори той. Докато заспиваше, си мислеше, че тя ще бъде отново до него утре, когато се събуди.

— И аз я обичам.

— Може би е приятно да си мъртъв. Не усещаш нищо... Може би тя щеше да умре млада дори и ако това не се беше случило...

— Да, Пушел.

— Става ми още по-тъжно, като си помисля, че изобщо не съм знаел какво е изпитвала всъщност...

— Ще забравиш това. Имаш работата си и децата, и още толкова други важни неща — чу отново гласа на Мериан.

— Човек знае твърде малко за другите хора, дори и за тези, които обича! Мога ли да поддържа ръката ти? — попита след малко.

Това съвсем го успокои и той заспа.

За минута му се стори, че пак е на война. Усещаше характерната миризма на френското село, някъде отвън шуртеше вода... После си спомни, че войната беше свършила. Всичко отминава, всичко се забравя...

— Лека нощ — каза нежно тя. Угаси светлината и продължи да държи ръката му.

Не Евелин. Мериан.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.